

ପାଇଁ ଦିବି ଏ ମୁ—ପ୍ରାନ୍ତରେ ପୁଣି
ମେହାରକର ଦୂର ଦୟାର ଯେ ଦୟାର ଦୟା
କ ପରେ ଦେଇ ଅବାଲିତୁ ଗମନ କରିବାକୁ
ଜୀବନାହିଁ ଅଥବା ସୁମଧୁର କରେ କାହିଁ
ଶୁଦ୍ଧିକୋଣୀ ଅନ୍ତର୍ମାନ ମନ୍ଦିର କରା ଦୂର
କୋମଳକୁ ଏହି ପରିବାର ଦୟାର ଆମ୍ଭେଦିକ
ବନ୍ଦି ଦେଇଲୁ । ସୁମଧୁର ଦେଇ
ଲେବନ୍ତ କରିବୁ ଦ୍ୱାରା ପାଇଅଛି । ମେହାର
ମାତ୍ରାକର ବାବୁଶ୍ରାଦ୍ଧର ସନ୍ଧରେ ମାନନ୍ଦ
ଦିଏ, ଏହି କାଣ୍ଡ ଗଣେ ବୌଜିହି ପ୍ରତିର
ଦ୍ୱାରରେ ବରତାର ଧର୍ମ ପର ଅନ୍ତର୍ମାନ
ପାଇଁ ଦ୍ୱାରା ବାହୁଦ୍ୱାରା ଦୟାର ଦୟାର
କରେ ଦେବାନ ମୋଦୀମର ଦୟା କରିବିଲୁ
ସୁମଧୁର ପରାଧୀରଙ୍ଗର ଉପର୍କର୍ତ୍ତା କର୍ମ ଦୂର
ଯାଇଅଛି । ମୋଖ୍ୟକୁ ମେ କହିବାକୁ କହିବାକୁ

ଶେଷୀ ସଂଭବି ହିପରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦୂରେ
ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତା ବିଶ୍ଵାସ ତୁମର କାହାର କାହାର
କାହାରରେ କମ୍ପିର ପାରା ମିଛ ମଠର,
କର୍ତ୍ତା ବିଶ୍ଵାସ ତୁ ବଜାନାମାନଙ୍କ ସ୍ଵର
ଏବଂ ଥିଲା ମନ୍ତ୍ରେ ମିଳି ତେଜାର ଜ୍ଵଳ
କରିବା, ମା କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ତୁମୀତୁ
ମାନର ଯେମାକିମାର କର କଳ ତୁମୀଗାନ
ଶପରରେ ଅପ୍ରକାଶ ପାରିବା । ତେ ସମ୍ବବେ
କୁଣ୍ଡ ପିତି ମଠର କବା ତୁ ମନ୍ଦିର ପ୍ରମାଣ
ମା ଦିଲ ମନ୍ଦିରମା ପରୁତ ପାଦରେ କାହା
କାହା ଲେବାନାନଙ୍କ କମର କରିବ,
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ତେ ପାରା ମା ଶ୍ରାନ୍ତ
ପରାମାର୍ବଦ ଦିଲାରେ କାହାର କହିଯାଇ
ପୁଅର ତେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମମର କର ଅଧିବେଶ
ପରମାର୍ବଦ ପରୁର କୁହ ତା ଅହା ସୁଧାରିବ
ମମମୁହେ ତେଜାର ସୁଧାରିବନକ ଶବ୍ଦ
ଦେବା ମମହୀୟ ଅଟେ ।

ବଢି ହୁଅବେ, କିନ୍ତୁ କଷାଯାରେ, ଅମ୍ବେ
ମାତ୍ରମ ଦୂରଦୂରେ କେବେଳା ବାଣୀ କେବୁ
କଲୁଁ । ଅଜାର ହୋଇ ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ନିମନ୍ତେ
ବିକାନେ ଦୂରୀ କଣ୍ଠରୁ ହେଉଥିଲୁ କେବେଳା
କିମ୍ବା ପ୍ରତି ବିଷକତାରୁ କି କରୁଥିଲେ ଅଭ୍ୟାସ
କରିବାର କି କୁତରାର କରିବେ କାହିଁବାରୁ
ଦୂରୀର ହୋଇ ରହିଲୁ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଆହା କରିବୁ ସେବନକର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାରୁ
ଯେ ଜାଗନ୍ମାର ଏହା କରିବାର କାହିଁକି କେବିହିବା
ବାହୁଦୟ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏହା କରିବାର
ପାଇଁ କୁତରାର ହୋଇଥିଲୁ । ଅମ୍ବେରେ
ବିକାନେ ଏହା କୁତରାର ପ୍ରତି କିମ୍ବାକାର
କିମ୍ବା କୁତରାର ଆକର୍ଷଣ ଉପୁରୁଷୀ ।

ସୁକି ସମ୍ବନ୍ଧ ।
ଅମେରିକାର ବିଜେତା ପାଇ ଉତ୍ସାହାର
କେତେହି ଦେବତାଙ୍କ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧର ଦ୍ୱାରାକରି
ଅବେଳା ଜୀବିତ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ କୋଷଳା ପରା-
ବାବୁ ଥରେଖ କରିପାରେ । ସମ୍ବନ୍ଧ ମହୋ-
ଦ୍ୱୟ ଦୁଇଭାବୁ ସହିତ ବିନ୍ଦୁଭାବୁ ଅଭି-
ନ୍ଦନକ କହି ଅବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ବାହ୍ୟା
ବିଜେତାରେ ଏ ଏ କଷ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୁଏ । କହିବା
ପ୍ରପାଦ ଦୂରପୁରେ : ଜୀବିତ ସହିତ ଜୀବିତ
ପ ଧାରା କହି ସମ୍ବନ୍ଧ ମହୋଦୟ ବାହ୍ୟ
ଅବଶ୍ୟକ ଜୀବିତ ଉତ୍ସାହର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଜନ୍ମ
ଦିଲାଖିଲ । ବିଜେତା ପ୍ରକାଶ ବହିର୍ଭୁଲ
ଜୀବିତର ଶାଶ୍ଵତ ସମ୍ବନ୍ଧର ଭାବୁରେ
ଅମେରିକା ଦେବୁ ଅଛି । ସମ୍ବନ୍ଧା ଅମେରିକା
ଜୀବିତ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ଦେବତା କରୁଥିଲ ।
ସୁକି ଅଧିକାରକରି ଲାଗିଥିଲ । କାହାର କୁ
ପରିବୀରାକେ ଜୀବିତର ମହି ଦେଇଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବଲପ୍ରକାଶ

ଶ୍ରୀମନ୍ ପରମ୍ପରାଗିଶ ଉତ୍ସବରେ ଉତ୍ସବରେ
ପରମାନନ୍ଦ ବନ୍ଦରାଜ ଅନ୍ତରେ ଉତ୍ସବରେ
ଉଦେଶ୍ୟ ପରମାନନ୍ଦ ଶାରୀ ଉତ୍ସବରେ
ଦେଶରେ, ଅନ୍ତରେ ମେଲିଯାଇଥିଲା ପରମାନନ୍ଦ

ବୟସ ନାହାରୁ ଲାଜାମଥ କେ
ପରିପରି ଅସବ ଲୁହର କରିବା । ଅପରି
ମାତ୍ର ହରିର ମଙ୍ଗଳମନ୍ଦିର ଦୂରକୁ ।

ପ୍ରକାଶ ବିଭାଗ

ବଲିବଳା ବିଦ୍ୟାବଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା
ଦିକ୍ତାରୁ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ବିଦ୍ୟାବଳୀ
ଦେବେଶେଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରିମାତ୍ରର ଦେଇ ଥାଇବା
ଏ ବର୍ଷ ଧୀରନ୍ତରେ ଦୂରଥରେ ପଢ଼ି କୈବିର
ଦେବ ରୁ କହାର ଦଳର ପଶୁଖାଣୀ ରହିଗୁଣ୍ଠିତ
କଥାହୁଏ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଦୂରଥର ପଶୁଖା କନ୍ଦ
ଦେବ । ଏହି ଅନ୍ତର୍ମୁଳକ ଭାର୍ତ୍ତ ତିବ୍ର
ଦୂରଥର କାହିଁବା ହୁଏବ । ସାବ ଏହା ଦୋଷରେ
ଲିଖିଲା କାହାର କୁଏ କାହାରେଲେ ଏହା କିମ୍ବିଳ
ଏ ଦୂରଥର କଳାକାର ସୁନାରେ କିମ୍ବି କଳାକାର
ନେମକ କୁଏବ ସାନ୍ଦର୍ଭ କାହାରେ କିମ୍ବି କଳାକାର
ପରିଶର ପରି କିମ୍ବିଲାର ମର୍ମାନ୍ତରେ କିମ୍ବି

ବିଦ୍ୟାକୁ ଉପରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏହାର ବିଷୟରେ

କବି ଏବା ପ୍ରାଚ୍ୟାନ୍ତ ସମୟରେ ଏ ରୋତ
ବୌଜରେ ଜୋଟିଏ ଦଳ ବିଶେଷ ହୀର୍ଭ ହୁଏ-
ବଦାର୍ଥୀ ମାନରେ କଳକ ଉତ୍ତରବା ଦିମ୍-କୁ
ବସିଥିବ ଦୋଷ ଆବ ତାହା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତମ
ବ୍ୟକ୍ତିଗାତର ବିଶ୍ୱ ନିବେ । ମେ ପର୍ଯ୍ୟାତ
ବୌଜରେ ରଥୀ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ତାହା ସେ ସନ୍-
ଦିବେ ବୌଜରେ ମହାନତ ବ୍ୟକ୍ତ ଦେଇବ
ନୁହିବ । ଯାହାକୁବେ ସଂପଦର କେଉଁ
କିମ୍ବରେ ଦୃଷ୍ଟିକର ଛବି ଯେ ଏକ କା
ବେଶେବକର ମୋତ୍ତ ବସ୍ତୁ କ୍ରୋମ କରୁଥିଲୁଗୁ
ହିଁରେ ମହେବ ଲାହାର୍ । ଶୁଦ୍ଧ କରନ୍ତ ସତ୍ତ୍ଵ
କରେ ମଧ୍ୟ ରେଖି ତ ବାର୍ଷିକ ଦେଇବର ପ୍ରତ୍ଯେ
ପ୍ରସବକ ଯାଖା ଏକ ତଥାର ପତ୍ରିଶର୍ମା । ଏହର
ବିଷକତା ମୂଳରେ କୁଳର କେମେହେ ଶୁଦ୍ଧ
କିମ୍ବରେ ଧରୁଥାର ମନରେ କୁଳର

ବିଜ୍ଞାନ ପରିକଳ୍ପନା

ଏହି ଠି ଅଶ୍ରୁ ଦାରି ଏ କମରୁକୁ
ବ୍ୟାକିମାନଙ୍କର ମେଟ୍‌ର ସିଲମ ହେବ।
ଯାହୀ ତ ନବାରତ ବାନତିଆରେ ଏହିତ
ଥାର ସହାଯତା କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି : ଦେଖନ
ଦିନରେ ମେଟ୍‌ର ପ୍ରସାଦର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ନବର ମୋଟିଏ ପାତ୍ର କରି ବାବାରୁଙ୍କୁ ।
ବ୍ୟାକୁ ଦୁଃଖର ଦର୍ଶକ ଯେ ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
କରିବାକୁ ଶୁଣି, ଦ୍ୱାଦ୍ସୀ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଗ୍ରୂ
ପାତ୍ରଙ୍କ ଲୌପ୍ଯବନ୍ଦର କିମ୍ବାଗ ଜନନ
ଦାତ ପାତ୍ର ସମଜୀକ୍ଷା, ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କର
ବ୍ୟାକିମାନଙ୍କ ପଦନେତ୍ରକ, କେତେବେଳେ ମାନ୍ଦ
କ ପ୍ରଦତ୍ତନାମରେ ମୋଟିଏ କଜାଇ ହେବ
ଏବଂ କରିବା, ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦର୍ଶକ
ମନ୍ଦର ଦେଖି, ଉତ୍ସବଗରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ
ଦିବୀ, ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଉମ୍ମିଦ ଧାରକ ହେବ

ମିଳ ଗଲା କବ ?—ପରିମଳା ସୁ
ନିବନ୍ଦନେ ପ୍ରମା ସାରାଶଙ୍କତାକୁ ଦୂର୍ବଳ
କୁଣ୍ଡଳେଣ୍ଟା ଅବେଳାର ମଧ୍ୟ ଦୂର୍ବଳରୁ କାହାରେ
କର୍ମମେଷ୍ଟର ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଳେ ଗଜା ବା
ମିଠ ତାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅର୍ଥ ଲିଖିବା
ଅବଳା ପରିମଳାର ଅଭିଭୂତ ହେବାକୁ
ବିଜନ ବାହୁଦାୟ ସେ ଏହି ଧାରଣ କାହା
ଅବୁଦିତ । ଅବିମେଷ୍ଟର ମେହିଁ ତାର
ଅଛି, କହୁକି ଏହି ଅଳମ୍ଭାବ ପରିବହି କିମ୍ବା
ବିଶାରଦେ ବୁଦ୍ଧି । ପରିମଳା ପରିମଳାର ପ୍ରମା
ଶାର୍ଦ୍ଦି ପେଣ୍ଠି କେବଳ କାହାର କାହାର
କାହାର ପରିମଳାର କାହାର କାହାର
କୁହାରେ ସୁଧ ଲିଲା । ଏଥୁବେ ବିଜନ
ଦୌର୍ଯ୍ୟର ଦର୍ଥା ନାହିଁ ବରାକୁଳ ଅବୁ ତେବେ
ମୁଲିକଙ୍କ ପେଣ୍ଠର ବିଜନ, ପ୍ରମ୍ପୁଜଳ ଦେଇ
କୁହାର କେବଳ ବାରାନ୍ଦା ଗପାବବିବ ତିକ୍ତ
ବିଜନାର ଯାହାର । ଦରିଯୁ ପରିମଳା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ଅନୁଭବ କୁଣ୍ଡଳ ଅବୁ ଦେଇ ପାଇବ । ଆତ
ଏହି କେବଳ ସୁଧର କାହାର ସୁଧରର କଣ୍ଠର
ହାତର ସୁଧାକୁ ଅବୁକ ଅଭୁକ ଦେଇ
ଅବିମେଷ୍ଟର ବର୍ତ୍ତମାନ କାହାର ପ୍ରମ୍ପୁଜଳ
କୁହାର ଅଧି ସ୍ଵା ହେବ ହେବା କିମ୍ବା ତିକ୍ତ
ଅଛୁଣ୍ଣି । ପରିମଳାର କେବଳ ରୂପେ ଅର୍ଥର ସତ
କୁହାର କଟିଗା ବିଜନମେଷ୍ଟର ଦୁର୍ବଳା, କୁହାର
କଟିଗା ଅଧି ସ୍ଵା ଦେବାର ବିଜନାର କଟିଗା

ବିବେଚନାରେ ପଦିତ୍ତା ବିବ୍ରତ
କୁଳେ ବନ୍ଦିକାଳ ବିବାହ ସୁନ୍ଦରତା ପଠି-
କରିବେ ଲାଗୁ ଆଜା ନିର୍ବିଧି
ହେବୁ ହେବୁ ଖାରେ, ଜରେ ଜାରେ,
ନରେ ନରେ କାହାର, କେହିବେ ଉଣ୍ଠା
କେବଳ ଏ କିମେ ପରିଷ ହନ୍ଦିମହେରଙ୍ଗ
ଯାମକେ ବଜାବା ଦିନୋର ହୃଦୟ ରହଇ
ଦେଖି ଦେଇପରିବୁଲା ମନସର ନାହିଁ ଏହା
ହୃଦୟ କହିଲୁ ଜନଙ୍କ ଜାଣିବାକୁ ନାହବି
କହିବ ଏ ଧିଦିମାହଙ୍କ ଅପରିଧି ତିର ହର

କବିତା

COMMUNIQUE.

The 7th April 1917.

The following information is published for the benefit of European British Subjects who intend to apply for exemption from Military Service under the Indian Defence Force Act 1917:—

Five Exemption Tribunals under the Act have now been constituted for the Province of Bihar and Orissa and the Divisional Commissioners have been appointed to act as Presidents of the Tribunals.

The Tribunals will ordinarily sit at the head-quarters of Divisions but may sit at such other places as may be convenient.

The Tribunals will ordinarily sit at the head quarters of Divisions but may sit at such other places as may be necessary.

other places within their jurisdictions as may be determined by the President of each Application for exemption made in accordance with Rule 6 of the Indian Defence Rules, 1917, should be lodged with the Magistrate of the District in which the person in respect of whom the claim is made ordinarily resides.

Scraps.

His Honour the Lieutenant Governor of Bihar and Orissa arrived at Puri on Wednesday the 11th inst. accompanied by Lady Levinge, Mrs. Maude, Mrs. McPherson, Mrs. Cumming, Miss Maude, Miss McPherson, The Hon'ble Mr. Levinge, the Hon'ble Mr. Maude, the Hon'ble Mr. McPherson, Mr. Drake and Mr. Cumming. Honorary captain Hira Singh, Indian Aide-de-camp, also has accompanied His Honour to Puri. The arrival was private. We accord His Honour a hearty welcome. We have no doubt during his stay at Puri His Honour will acquaint himself with the needs of Orissa.

PURI DISTRICT BOARD

It is with much satisfaction that we have to note that the contention of the Hon'ble Babu Gopabandhu Das for the rectification of the illegalities in the constitution of the Puri Dt. Board has been accepted by the Govt. and in a recent notification in the Bihar and Orissa Gazette they have been pleased to annul the proceedings of the Puri Sadar and Khurda Local Boards where members for the Dist. Board were elected. We commented in our columns upon the illegalities which were brought to the notice of the Govt. in a series of interpellations by the Hon'ble member to which the replies of Govt. were, as we then observed, satisfactory and promising. The decision of the matter rested, however, with the Commissioner and we were confident that illegality or irregularity would be allowed to vitiate the constitution of a self-governing body before the eyes of the Hon'ble Mr. LeMesurier. It is a matter of real congratulation to the people of Puri that as a result of the efforts of their young representative the Hon'ble Babu Gopabandhu not only the illegalities have to be rectified but also the number of members of the Puri Dist. Board have been increased from 12 to 16 of which half will be appointed and half elected by the Local Boards, 5 instead of 4 from the Satur Local Board and 3 instead of 2 from the Khurda Local Board. We are sure this time the election would be such as would be absolutely free from any legal defect. We do however daily increasing. I know sincere private efforts are being made at some places in Orissa to start English Schools; but without sufficient help and sympathy from Government they can not succeed. In this connexion I can not but admire the wisdom of the Finance Committee in placing Rs. 2000 in the hands of the Director of the Public Instruction for the improvement of secondary education in the Province. It seems to me necessary and desirable that the heads of the spending Department should be given some scope to move their hands with a little ease and freedom and for a free exercise of their judgment and discretion. It has also to be gratefully acknowledged that increase in the percentage of free-studentships will help a number of poor deserving students in secondary schools most of whom but for this help would have closed their educational career at an earlier stage. Hero one does not press upon our attention. It is the decrease by nearly 2000 in the number of scholars in the British Territory in 1915-16 as compared with the previous year while there has been an increase in the average daily strength of jail population by more than 700. We however hope that in future years the reverse will be the case. Let then our motto be "open the Schools and close the Jails."

This increase in jail population is no doubt due to economic causes, and the unfavourable agricultural conditions have been put forth as the chief reason. In a vast territory such as

ditions are inevitable in different localities at different times. It is now high time that some counteracting measures should be adopted to give relief to the people. It can not be denied that the decay of our Cottage industry is mainly responsible for the economic degeneracy of our masses. This subject has already received the attention of the Government as well as of the people in other Provinces and it will not be a day too soon for our Government to move in the matter. Apparently the Industries Commission that seem to be chiefly concerned with big factories and large industrial organisations, do not touch this question. The miserable lot of the country weaver, blacksmith, goldsmith, or the shoemaker should be improved in a own cottage by an improved method of working in his paternal craft. The number of Industrial and Technical schools, as shown in the statement given in reply to a question of mine on the subject, can not be said to be sufficient for the Province. And at any rate the number is absolutely meagre for Orissa where there are only two such institutions.

The effect of scarcity is generally aggravated by want of wages in the affected area. The importance of having the natural resources, if any, of any such area to open field labour can not be too highly overrated. The advantages of many places on the Orissa shore for the manufacture of salt may be mentioned; one instance, and since its abolition places like Parikud, Maled in Purulia, Haripur in Cuttack, Sasudatpur in Balasore and many such sea-side localities suffer serious from scarcities from time to time of failure of crops. The subject of salt manufacture is, of course, a question of imperial concern involving many larger interests beyond the jurisdiction of our Provincial Government. But in the interests of the labouring millions of our Province an expression of opinion on the subject should go forth from our Government for the revival of this industry after a careful examination of the economic aspect of the question.

Before I conclude, allow me, sir, to acknowledge the Imperial Grant of Rs 325000 for the improvement of pay and prospects of teachers of all grades in the Province and the provision made in the budget for the establishment of a leper asylum at Cuttack. As one connected with the Puri Leprosy Colony and with an educational institution, I appreciate the effect and importance of these allotments with a sense of personal gratitude and satisfaction. Be it so education or sanitation, for a museum or a hospital or for any other work of public utility we have always depended largely upon the help and co-operation of the Imperial Government which, it is hoped, will be freely given until the Province attains a state of existence full of vitality and strength, sufficient to establish the Provincial autonomy which was suggested to be the object in view at the time of its creation.

A BUSY WEEK—Quite a number of meetings and gatherings was held in this town and we have simply been flooded, not to say deluged, with reports, proceedings, programmes, communications, and correspondence *et-hoc genus omnia*. We have neither place nor paper to offer. Unfortunately we are short of both in these days of hardship and we are sorry we are unable to oblige our correspondents. Let us therefore not be misunderstood. As a week's end function came the "Bengalee Settlers' Conference" held on the 7th instant with an adjunct or say a concomitant something in the shape of a counter movement started by some domineering Bengalees denouncing the "Conference" which

be ultimate result of both the movements form the subject of much comment and criticism in the town. The Conference was held in the morning and in the evening was held the anniversary of the "poet laureate" of Orissa, we mean, the late Rai Bahadur Radhanath Rai which has been noticed in our Vernacular columns. On the following Monday the 4th was held the annual prize distribution of a young promising institution of the town known as the "Moslem Seminary." We have attended many such functions, but the Moslem Seminary's proceedings exceeded all our expectations and experience. From start to finish it was an all round success. The Secretary's report and the recitations were exceedingly interesting. Correct pronunciation of English is a rarity and sling wrong tone is marked in almost all the Schools in Orissa, the Collegiate even not excepted, but from what we saw and heard with our own eyes and ears the "Moslem Seminary" has set an example worth being followed at once without any flaw or fault. The prizes were varied and valuable and their selection revealed a finely refined and academic taste. A Moslem institution by aim and object, but so very catholic. The student population is predominated by Hindus with a sprinkling of Christians and others. The arrangement for moral and religious teachings is simply beyond all expectation. The Koran, the Gita, the Bible and any other sacred book find a platform assigned to each unctiliously ordained & maintained. In Orissa the obnoxious feeling of racial animosity is not in existence and the "Moslem Seminary" accredits. We must be brief. We wish success to the institution which we consider as our own. Need we say there is nothing so charming, so attractive as to call one's own "in *inter alia*, one good evening saw the entertainment given the students who came to appear in the Matriculation Examination which had a glorious double success. At the same time, the poor unfortunate had to be entertained with the only redeeming feature that our O. M. came out in his best, nay in very best when he was asked to host them. This is nothing unusual.

Nothing pleases the G. O. M. as the sight of young students. We have seen him to come out (God bless him) with an abundance of "Kama Dhenu" or a Niagara fall, when he is in company of the young hopes of Orissa. He unburthens himself and if it were possible and if he were able, he would then and there make each Oriya youngster a like of himself, no matter whether he is a student or a "streetab." provided he is an Oriya. Tuesday was the 10th, and we call it the Easter Tuesday. "Easter Friday" is the day of commemoration of the Resurrection of Christ Jesus who suffered for mankind? He reappeared to the faithful few. They only saw who had eyes. Be that as it may, On the 10th we had the sincere pleasure of seeing the Hon'ble Mr. V. Grinibas Shastri amongst us. And who is he? The Chief Disciple (Prodhan Shishya) of the immortal Lokmane and the present head of the Servants of India Society. A solemn and sacred name. We stopped today, because, we will have something to say of his visit to Cuttack. He came as a messenger of the gospel which his society is pledged to. Last and by no means at least was a domestic bereavement, namely, the bereavement in the family of our Divisional Head who has lost his second son in Mesopotamia. His eldest fell in Europe some months ago and his second in Asia. This in instance would make a nation grieve, but there are thousands and thousands such instances in England and in the countries of the Allies who are fighting the cause of humanity against an

ବିଶ୍ୱାସ ଶାହର ପାଇଁ କ ୧୨୧୨ ରହିଥିବା
ଅଛି ।

ପୁରୀ, ଓହାରମ୍ପାଳୁଙ୍କ ଧମୀଲାର
ଧ୍ରୁବ ବାଣିତ ଅଧିବେଶନ-

ଗନ୍ଧ ପା ୮ ରଙ୍ଗ ଉତ୍ତବାର ଅପ୍ରସତ୍ତ୍ଵ ଦ୍ୱାରା
ସମୟରେ ସମେତର ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରସତ ପୋନ୍ଥ
ଶୁଦ୍ଧାର୍ଥର ମନୀଧାର ତ ସରମିଧୋଦୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କେତେ କଷିତିକିଥି ମନୋଦୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପ୍ରମାଣୁପେ କଷକ ହୋଇଥାଇଲା । ପ୍ରମାଣତାରୁ
ସଭ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଲୁଗାରୁ ଗଠି-
ଶେବର ତାହା ଲୋକ କଣେ ଦୋଷପ୍ରମାଣ କର
କରିବାରେ ପ୍ରାଣରୁକେ ଥିଥେ ହୋଇ ଦର୍ଶନରେ ।
କହିବ ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଶାକା ପଠନରେ ସମ୍ବନ୍ଧର
କଷକହାରେ ବାର୍ତ୍ତା କବରଣୀ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧର
କରିବାରେ ଅଧିକରଣ ଏହି କେବେଳା ।

କୁଟୁମ୍ବ ଅଭିନନ୍ଦନ ପଠନ ହୋଇଥିଲା ।
ଜ୍ଞାନଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଵଭବେ ମନେଷ୍ଠର ଜନ୍ମହାତ୍ମା
ଜାତିପତ୍ରର ପରିମୋହନର ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଭବନ୍ୟାଧାର ଓ ସମ୍ବ୍ଲାଙ୍ଘ ଗୋପନିକରଣ
କର ଦିଦ୍ୟାଗରେ ଦୋଷପ୍ରକାଶ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଗର
ହେତା ସଂଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଜୀବବୈଜ୍ଞାନିକ
ପ୍ରଦଳ ଦୋଷାଦେଶ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲାର ମଞ୍ଜୁ-
କୁପେ ମୁଖ୍ୟମାନ ହେଉଥିଲା ନିରାପଦ ସର୍ବ-
କିର କ୍ରିତାପରେ ସମ୍ପଦ ପ୍ରକାଶିକୁ ଧଳା-
ଦାତ ବିପରୀତର ହିତାପୁ ହାତୀଗାତ୍ରେ ଯମ୍ବା ଦସ-
ର୍ବା ହେଲା ।

ବୁଦ୍ଧି ମହାରାଜ ସହୋଦରୁଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଧ-
ଲୁକ୍ଷଣ ପେଣ୍ଟ ଥରଳ, ସୁଶାନ୍ତ ସେହିରେ
ଅଭିନାଦ୍ଵୀ, ଭାବନାମୁହଁ ଓ ନିକଟରୁକୁ ଦିଲ୍ଲୀ । ସବୁ
ବସନ୍ତେ ଅଭିନାଦ୍ଵୀ କୁଣ୍ଡି ସବୁପରିକୁ ଧର୍ମରୂପ
କହିଥିଲେ । କାର୍ବନ୍ ହିଂଦୁଗଣୀରୁ ଶୁଦ୍ଧାଶ୍ରୀ ହେ
ଏ ଦର୍ଶନ ସର୍ବଭାରତ ରାଜାକାଶରେ କ ୧୦ ଶହିର
ଅବସ୍ଥାର କି କୁଣ୍ଡି ଏମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଲୁକ୍ଷଣଙ୍କ
ସାହୀଯ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋଷଥୁଲା । ଏହି ଲାଭାହାରକ
କିମ୍ବା ଶତାବ୍ଦୀରେ ଶାଟୁଳ୍ୟର ଲାଭର ସରୀକାରେ
ଦୂରୀଟି ଦୋଷଥୁଲେ । ଭାବର କରନ୍ତୁ
କୁଣ୍ଡିରେ ଅଧ୍ୟୁତ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୀ ଲୁକ୍ଷଣ କେବାଣ୍ଟ
ବାଦୁତ କରିବାକୁଥିର କିମ୍ବା ଶତ ସତିରୁ
ଅନ୍ତର ସାହୀଯ ପାଇଥିଲେ । ପଦବର୍ଷର
କୁଣ୍ଡି ଓ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୀର ଅଧ୍ୟୁତ ଶାଟୁଳ୍ୟରେ
ଅନ୍ତର ଦିଲ୍ଲୀ କି ହେଲେ ଯାଇ ଅନଶୀଳ
କି କିମ୍ବା ସମେତରୁକୁ କାହିଁ ଅଛି ।

ଦେଇବ ପଣ୍ଡିତ-ସମ୍ମିଳନ ।

ଏହି ପିଲାଇ ଭାଦ୍ରିକାଧନ ଓ ଅନ୍ଧେ-
ରତ୍ନାବିଦୀ ହାର୍ଷି ଦୂରଦୂର ଦେବା ପରେ ଗର
ଗା ଓ ରଜ ଶିଥାମବାର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଶୁ
ବସନ୍ତେ ଏହାର ଶେଷ ଅଧିଦେଶକ ଦେବାର
ଦୂରେ । ଏହା ଦେବର ଅଧିକାରୀ ମୋର ନିରାପଦ
ଜୀବିତା ପରିଷ୍କାର କରୁଣ ପରିଷ୍କାର ସମାଜକୁ ଦାତା
ଧର୍ମାତଳ କରିଥିଲେ । ତୁଳନାର ଦେଇବ ଧର୍ମ,
ପରିଜୀବନ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରର ଦେଇଗେହ ଜଗ ପଣ୍ଡିତ
ଓ ପ୍ରାଣୀୟ ପଣ୍ଡିତବର୍ଗ ସମରେ ଥୋକିବାକ
କରିଥିଲେ । ପରିଷ୍କାର ଜୀବାଜୀବିନ୍ଦୁ ମାତ୍ରା
କର ଗୋପକଳ୍ପାର ନିର୍ମଳିତ ମେ ପ୍ରଧାନ
ଅଗର ଦେଇଥିଲେ । ଯଥା -

ଦେବତାର ମାଙ୍ଗାଟ, ମାତ୍ରାର ପ୍ରସର ଯେଉଁ
ପ୍ରଥମ ପ୍ରାଣିକ ଅଜ ବନ୍ଦ ହେବ ଯିବାର
ଜାଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାକ୍ଷାତ୍ ଅନୁକୂଳରେ
ଜାଣ ସମ୍ଭବ ତେଣୁକଣା ରତ୍ନ ପାରାଧିକୃ
ତେ ଏହି ବନ୍ଦ ହେବା ପରି ସମ୍ଭବା
ହେବ ବନ୍ଦ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରାଣିକ ପାରାଧିକୃ
ଏହି ଏହି ହେବା ପରି ଶାତରୀ ରତ୍ନ
କେବଳ ସମ୍ଭବ ହେବା ଏହି ଶାତରୀ ରତ୍ନ
ଏହି ଏହି ଏହି ଏହି ଏହି ଏହି ଏହି

ବାବୁ ସବଳାରଙ୍ଗ ପାଇଁ ଆପଣି ଦିବୁଆରଙ୍ଗ ।

ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟ କ୍ଲାନ୍‌ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ପାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇପାରିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେସ୍‌
ପାଇବାରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଉତ୍ସବ ମନ୍ଦିରରେ
କିମ୍ବା ମଧ୍ୟରେ ସାମନ୍ୟ କି ଆମାରୁ ଅନୁଭବ,
ଭାଗି, ଉତ୍ସବରେ ବଂଧୁ କୁଳର ପ୍ରତାପ,
ପ୍ରତିବନ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରି କନ୍ଦୁଶେଖର ସ୍ଵର୍ଗି
ଦିବରେ ମୋଟିଏ କୁଳାମାର ପିତାରବା ଉ
ତ୍ସବରୁ ଘୋଷିବ ପ୍ରାଚୀନ୍ୟ ଦର୍ଶକାରଙ୍କ ଏବଂ
କୁଳ ସଂଦର୍ଭ ଶିଖାର ସାମନ୍ୟ ଉତ୍ସବରେ
ଭାବ ଅଭିଗୋଧ ସରଜାରଙ୍କ ନିବନ୍ଦରେ
ଅଭିନଦାର୍ ଲ ୧୦ ଏ ବନ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ସବକ୍ରି-
କଳ ସମ୍ବାଧରେ ମୋଟିଏ କରେଣ୍ଟ ଠିକ୍
କାରୀ ବନ୍ଦି, ଉତ୍ସବର କୋଠଥିଲା ।

ପରିବେଶରେ ଦେବତାଙ୍କ ଯେ ଅଧିକାର ଦେଇବ
ଅନ୍ତରୁ ପରିଶ୍ରମ କରି ଏହି କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ସ୍ଥାନକ ସମ୍ମାନର ସ୍ଵର୍ଗରେ କରିବା ଯେତୁ
ମହାଦେଵାଧ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଶତକିରିକ ନିର୍ମାଣ
କରିବାରେ ମହାଦେବ ସମ୍ମାନ ଦେଇବାରୁ
୧

ପୁରୁଷ ବିଭିନ୍ନ ସଙ୍ଗ

କଳବନ୍ଦମାତ୍ର ତା ୧୫ ଦିନ ଦିନର ଅନ୍ତରରେ
ଏହା ସମୟରେ କହିଗଲା ମାନୁଷର ସୁରକ୍ଷା
କେବେ ଶୁଦ୍ଧିମାତ୍ର କରଇଲା ସବୁ ହୋଇଥିଲା ।
ଏହା ଯିବାଦିଗୁଣର ମାନୁଷ ସ୍ବର୍ଗପ୍ରେକ୍ଷୀୟ
କେବେ W.V. Duke ବାହେବ ମହୋଦୟ
ପରିବର ଅଧିକ ପ୍ରତିକରିତମୁକ୍ତ ରେ । ସେତେ
ଅସୁର ବାହୁ ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟରୁ
କେବେ ପ୍ରତିକରିତମୁକ୍ତ ରେ ପ୍ରକାଶ
ଦିଲା ବିଶ୍ଵାସର ପରିମ୍ବ ବଜା ପାଇବେବିଦ୍ୟ
ପାଇଁ ବାହାର ଏହିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାପନ
ଥିଲେ । ଗାନ୍ଧି ପରିବ ପାଇବ ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟ କୁଳ
ର ବରଦର ନାଥ ପଣ୍ଡିତ ପିତାମହ କିରଣାର୍ଥ
କିଥାଳୟରୁ ଉଚ୍ଚ ମାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ
ଏହି କରିବାକୁ ବଦଳୁ କରିଥିଲେ, ସହିତ
ବଜାର ପରମେତ ମନ୍ଦିର ସନ୍ଦେଶ ପାଇଲା
ଏ ପାଥୁ ବରଦର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦର୍ଶର ହେଲାପବାକୁ
ବଜାର ଅଚିନ୍ତ୍ୟ କୁଳର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
ମାତ୍ର କିଥାଳୟର ମଧ୍ୟରେ ୮୦ ଲକ୍ଷ
କିମ୍ବା ଦୁଇଶହାଶ ଖବରର ଜାମା କାଳୁ ବନ୍ଦ

ଦ୍ୱାରା ବିନ୍ଦୁଷବ୍ଦ ମୁହଁରେ ମୋହର ପକ୍ଷୀ
ଥେବେ ପ୍ରମୁହ ଦିବାଲାକ୍ଷେତ୍ର । ମେଲେବିନ୍ଦୁ
ଦିବ୍ୟାଲାକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ମର ପାର୍ବିତ୍ରାତ୍ର ହୁଏଥି
ଥିଲା । ଉତ୍ସବରେ ଶିଶୁ ତତ୍ତ୍ଵ ତ୍ରୁଟି ଦେଇଥିବାରୁ
କମ୍ପୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶୁଭତାଳ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

ତତ୍ତ୍ଵକୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାତ୍ମା ହିସ୍ତରେ
ବାଜାରମାର୍ଜୁ ସୁରଥାର ବିଭିନ୍ନ ବାଜାରରେ
ବାରାର ମେନିଜରର ମହୋକଷ୍ଟ୍ର “ଜନ୍ମ ବଜ୍ର-
ବିଜେତ୍ରବଳର ଜମ୍ବୁ” ବୋଲି ହିମାର ରାତ୍ରାରେ
ବାଜାରର ବରସରେ ବରଦିନରେ ପ୍ରୋତ୍ସହିତ ଦୂରି
ପଡ଼ିଥିଲା । ସବୁ ଶଶିରେ ବାଜାରମାର୍ଜୁ ସବୁ-
ପଢିଲା ପରମାଳ ଧର୍ମର ବାଜାରରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାତ୍ମା
ମହୋଦୟ ଜୋଟିଏ ଶାରମର୍ତ୍ତ ବଜ୍ରବାଜୁର
ଦୟାକୁ ବାର୍ଷିକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସନ୍ତୋଷକମତି ଫରାର
ପ୍ରକାଶ ଦିଇ ମେନିଜରର ମେଟି ଏହି ପ୍ରେରଣ
କବିତା ପ୍ରଥମ କରିଥିଲା । ତତ୍କାଳର ମେନି-
ଜର ମହୋଦୟ ବାଜାରମାର୍ଜୁ ନିଷ୍ଠାନ ବରାକ
ଚକ୍ରା ପ୍ରଥମ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ତର୍ମାନେ ଏହି
ଦୟାକୁ ବାଜାରର କାମକା ଦିନ୍ବୁ ଏବଂ ଅଧି-
କରୁଁ ଏହି ମେନିଜରର ମହୋଦୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଏହାକୁ ଉଚ୍ଚ ଦାରଗାଁ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ପଇଶାତ
କରିପାରିବା ।

ଲୁଣ ଗାଇବା ଏବେଥର ଗୋଟିଏ ବି
ଧାୟ ସ୍ଵର ଏହି ପାତକୁବ, କାରେହର ଯତ୍ତ
ଅନ୍ତର ଲେବେ ଗାଲ ପୋତି ହେଉୟା
ଅଗ୍ର, ନୁହେ, ଅବେହ ଲେବେ ସେମାନ
ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବାବପାତ୍ର ଯୋଗେ ଅନ୍ତର ହେ
ସମାଜର ଶୀର୍ଷପାତ୍ର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍ସବରେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ଉଠିଲାହନ୍ତି ଏବାର କାହିଁବୁବେ ।
ମାତ୍ରକର ଭୁବ ହୁକ୍କା ହୋଇଥିବୁ ଏ
ପାଇବୁବ ହୁବିବ ପ୍ରାପନ ବୈବମାନେ ମୁ
ଚେତ୍ତିପାରୁଥାଏନ୍ତି । ଘେର ହାରବାର କି
ବରିବା କେବେ କୋର ସରହାର ଏ ବ୍ୟବସା
ଦିଲାଇବେଦ୍ଧିବା କଥିବ କୁଣ । ଅବଶ୍ୟ
ନୁହ ଶାହିଏ ଅପୁର୍ବ ବିଶିଷ୍ଟତାରୁ ଏକ ଚନ୍ଦ୍ର
ତାରୁ ସାହିପର୍ବତ ସରପ୍ରେ ଲୁଣ ବିଶିଷ୍ଟତାର
କରୁଥିବାକୁ ନାହା । ସଜିବ ଆହାର ପରେ ସହିତ
ଜନେ । ହଂଜି ରଚିଲମେଷକ ଦେବ ମର
ଦୃଢ଼ ଓ କୁସଲମାଳ ନଦୀରେଷାନେ ରହ
ଏହି ଅଧି କରୁଥିଲେ ଏବେ ଦର୍ଢିଗାନ ସରହାର
ଏ ଥିଲା ଆଶା ଦାରକୁ ଦେବ ଦେବିର

ଦେଖାନ୍ତିରେ । ମାତ୍ର ଅଧିକରେ କାଳୀ ଦେଇ
ଦୋରି ଏହାବେଳକେ ବାହୀନା ବନ୍ଦକରିଦେବକ
ମନ୍ଦିରଙ୍କର ବୋଧ ଦେଇଥାଏ । ଆମ୍ବେ-
ମାତ୍ରର ଅବଶ୍ୟ ଆପଣ ଦେଇ ଏବଂ ଆପଣ
ଜ୍ଞାନକର୍ମ ଦିଥା ଗାଁ ମାତ୍ର ସବହାର ସମ୍ମାନ୍ୟ
ଦୂରଦେଶମୁକ୍ତର ଦିଥା ଜ୍ଞାନକି ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ
ବନ୍ଦ କି ଅଧିକାରୀ ପ୍ରେରିତ ଲୋକଙ୍କ ଦିଲ
ଏବଂ ସୁଦର୍ଶା ତୁମ୍ଭିରେ ଏତୁମାନର ଜ୍ଞାନାବ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବାନ୍ତରେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତି-
ଶାବଦ୍ରୁଦ୍ଧି । ନଥାପି ଯେଉଁଠାରେ ହୋଇଥି କ୍ଲାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରତାନିଦିନକୁବୁଝି ହେଠୋ ଜ୍ଞାନକର୍ମ
ଦେଖିବା ବନ୍ଧୁ ସେ ପ୍ରାକରେ ସବହାର ଅବଶ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଷେଷ ବିଦ୍ୟର ଦର୍ଶକେ । ପ୍ରାଣଧାରକ
ଦେଇବାର ଏହି ଉତ୍ସାହ ମରେ ଅନ୍ୟ ଜ୍ଞାନକ
ଦୂରଦେଶ ପ୍ରସ୍ତେଜନ ମାତ୍ର ଦେଇବାରେ
ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଜାହିଁ ଦର୍ଶକରେତ୍ରର ଦୁଃଖୀତି
ପାଇନେବା ଜ୍ଞାନକର୍ମ ନୁହେ । ବର୍ଦ୍ଧମାନ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାତ୍ରାପରାର ଶିଳ୍ପ ପରିମଳରେ
ଲୁହକୁ ଲୁହାଦିବାର ଧରି ଲାଗିଥାଇଥାଏ । ଏ
ମୟରେ ଅମ୍ବେମାନେ ରାଜ୍ସ୍ରିମେଷ୍ଟ୍ ବାରେ-
କ, ପାହକୁ ପ୍ରଦିତ ପେତ୍ର ଅନ୍ତରଗାନ୍ଧରେ
କୁଣ୍ଡ ଆଗେ ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିର୍ମୁଦ୍ରିତେ ଅନ୍ତରଗାନ୍ଧରେ
କୁଣ୍ଡ ମାରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମେଳକ, ପ୍ରଦିବାକ ତରଫ,
କାରଣ ଅନୁମେଷ କରୁଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଅଧ୍ୟ
କର ଦେଇବେଳେ ଗର୍ଭିନ୍ମର ବନ୍ଦସ୍ତରେ
କୁଣ୍ଡ ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିର୍ମୁଦ୍ରିତେ ମେଳକ ପାରିବା

ପରି ହୋଇ ନ ପାରେ ଏହି ଭାବ ଓ ଦୁଃ-
ଖ ଲୁଗ ଗହଁରେ ମନ୍ୟାଇପାରେ ଗହଁର
ମୋହନ୍ତି ତଳେ ଅନ୍ତର ଦିଲ ହେବ । ଶାନ୍ତି
ଓ ଉପରେ ସୁରତର ଲୋକଙ୍କ ମନୀର
ବିଲେ ସେ ଗଜିବ ଗାହଁ ଏବା ମରିବାର
ଭିତରୁଥିପେ କୁଣ୍ଡି ପାରଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦିନରେ ପର୍ବତ ଦିବ୍ୟ ହୃଦୟରେ
ବେଳେବ ଦିନରାତ୍ରୀ ସାଥୀ ବନ୍ଧୁଙ୍କଙ୍କ
ବାହା ଦନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କୁଣ୍ଡିର ପରିମାଣ
ଓ ବସୁ ଅଥବା ପୁରୁଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କଙ୍କ ସୁନ୍ଦରିତି
କହେ କହେ ଲୋକେ ଗରିବେ-
ଗାହଁ । ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିବାଧୀ ଅଗେବ ଲୋକଙ୍କର
ମାହବା କାହିଁଥାଏ । କୁଣ୍ଡି ଉତ୍ସାହର
ଦିଲେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଏ ଲୁଗ ସାଥେ ପରିବୁ
ହି ଧର୍ମାଶେ ଜପ ପାଇଲ ଦେଇ ନ
ଦିବା କି କଣ କମ୍ପାର କଥା । ଅପେକ୍ଷାତିତ
କାହିଁ ଏ ଦୁଃଖପୂରେ ପହାଦିପୁ ଗହଁ-
ମହ ମନୀର ମନୀର ମନୀରାଜି ଏହି ଧାରାକିମେ

ଦେଇ ଅଶେଷ ବିନ୍ଦୁକୁଳକ ହେବେ । କିନ୍ତୁ
ନାହିଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏହିକିମ୍ବା ଏ କିମ୍ବା ଏ
ମେହିଏ ଏହିଏ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହେବେ ।
ବୋଧକୁ ଏ ଚର୍ଚ୍ଚିତକ କରୁଥିଲେ କିମ୍ବା

PRESS COMMUNIQUE

Government of Bihar and Orissa.
Camp, the 19th April 1917.

In view of the numerous enquiries which have been made by subscribers to the War Loan from Bihar and Orissa regarding the accuracy of the provincial totals published in the daily press, the Local Government desire to point out that the published figures for Bihar and Orissa represent only a small portion of the amount actually subscribed by the residents of the province. The great majority of them have made their applications through Calcutta Banks and the amounts thus subscribed have been credited to Bengal. The Mahareja Bahadur of Darbhanga alone has already subscribed more than the total for which the whole province has been given credit in the official returns up to the 17th April.

THE SATYABADI H. E. SCHOOL

Information has reached us that His Honour the Lt. Governor who is now amongst us is going to pay a visit to the Satyabadi H. E. School. This is "God Send." We are not running the risk of any breach of faith, if we say that this little institution, unique in inception, conception, and constitution has weathered through many a storm, need we say, fighting against odds, no ordinary odds but mighty odds? But then inscrutable are the ways of Providence. His Honour's visit as we take it is a "God Send." His Honour is a true Christian and he will see all for himself because the Scripture says "And behold there came a man named * * * and he was a ruler of the synagogue &c. &c." His Honour's visit to the

COMMUNICATED

PURI DISTRICT BOARD.

କରିବାକୁ—ଅନୁରଜକୁ ଲାଗୁ ହେବା
ତା ୧୯ ରଖେ ମୁଖ୍ୟରେ ନାହିଁ କରିଥିଲୁଛି
ତା ୨୪ ରଖେଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହାଇଥିଲା
ତରଣକ ବରବେ । ତା ୨୬ ରଖେ କରିବାର
ହେବ । ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟମାତ୍ରରେ ଏହିରୁହିବାକି
ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛୁ ଏବଂ ଏ ତୁ କାର୍ଯ୍ୟମାତ୍ରରେ
ଅନୁରାଗକିର ଅନୁରାଗ କରି
ରହିଗନ୍ତୁ ହେବ, ନହିଁ ମରୁ ଅଛି, କହି ମରୁ
ରହିଗନ୍ତି ।

ଗଜିଗୋହୁରା—ଆମେରିକା ମହାଦେଶରେ
କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର କାମ କରିବାର
କାମରେ କିମ୍ବା କୁଳର କାମ କରିବାର
କିମ୍ବା କାମ କରିବାର ଯହିଲ ସତ୍ୟକିରଣ
କିମ୍ବା କାମ କରିବାର ଯହିଲ ଧର୍ମକିରଣ
ଯୋଗାକୁ କରସ୍ଥିତି । ଏ ସତ୍ୟକିରଣ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କାମ କରିବାର ଯହିଲ । ଆମେରିକା ମହାଦେଶ
ବିଭାଗର ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ ଓ ଅନ୍ତର୍ମାନୀୟ ପରିଷମକରେ
ନିର୍ମାଣ କରସ୍ଥିତି କରି ପଢିଥିଲ । <ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସମସ୍ତେ କରିବାମାର କିମ୍ବା ଧର୍ମ ଓ ଧର୍ମଗରି
ପରିଚିତ ପାଇବେ । ଚରକର୍ତ୍ତା ଅପାଳାକୁ କୁଣ୍ଡେ
ପାରିବ ଦେଇଁ ଯୁ ବଣିତ ଦେଇଁ ପଦିକୁ
ନିର୍ମାଣ କରି ଦେଇଁ ଯାଇ ପଦାଣ ପାଇଁ ପାଦମ୍ବର
ଓଡ଼ୋଟର ପ୍ରଧାନଙ୍କ କରିବାମାର କର୍ମପୂର୍ଣ୍ଣ
ସହି ପରମର୍ତ୍ତବ୍ୟକାମରେ ପରିଦୟର୍ବଳ
ପେଶିଥେ କାନ୍ଦାଦ କରିବାର କିମ୍ବା କରିବାର
ମେଲିବାକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାର କିମ୍ବା କରିବାର
ଥିଲେ । ଯେତ୍କିମ୍ବା କରିବାର କିମ୍ବା କରିବାର
ମେଲିବାକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାର କିମ୍ବା କରିବାର
କାମରେ ମନ୍ତ୍ରର ଅନ୍ତରେ କାମରେ ଓ କାମରେ
ବିଶ୍ୱାସର ପରମାଣୁକାର ଦୂର ହୋଇଥାଏ । କରି
ନିର୍ମାଣ କରିବାର ସୀମା କାହିଁ ଓ ପେର୍କୁ-
ପାଇବେ ସେମାକୁ ସାମାନ୍ୟ କରିବାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି
ପାଇବେ ମନ୍ତ୍ର କରିବାମାର କୁଳ । ଦ୍ୱାରାତି-
କର୍ମପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅନ୍ତିମ ।

ମୌଳିକତାର—ଅୟାମ କହୁ ପ୍ରକଟେସୁ କିମ୍ବା
ପଣ୍ଡିତ କୁ ମାତ୍ରମରି ଦିଦିଶାରୁ ମଜାପାରୁ ପଦ
ଅବଶ୍ୟକ ଅମ୍ବାରକ ପାଠକରମ୍ବ ନେବା
ଗୋଟିଏରେ ଅବିଶ୍ୱର । ଯଦିକୁରେ କାହା
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହା କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ
କହିରୁ । କହିବାରକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।
ମଧ୍ୟ ଅମେରିକା ରାଜ୍ୟର ନିରମାଣ କିମ୍ବା
ବିହିତ କରିବାକୁ । ତାରଙ୍କ କହିବାରକୁ ମହାତ୍ମା ବା
ଆମ ବହୁଦର କହିଥିଲେ ତୁ କହିବାରକୁ
କହିଥିଲେ । ଅପେକ୍ଷାରେ କହିଥିଲୁବୁ ଏହିର
ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଲାର୍ଜ୍ ହେଲାକେ

ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କୁଣ୍ଡଳ ମାହିତ୍ୟ କାହାରେ ଏଥି ବସିଥିବେ କେତ୍ରିକୁ କାହା ଓ କିନ୍ତୁର ଅଧିକ ବିଶ୍ଵରେ ନାହିଁ କାହାର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ପରିବାରର ସେବାରେ ଯେଉଁ ଏହି ଜାଗିର ଅମ୍ବାଦଳ ଲେଖିଅପାରୁ କାହା ଅନୁକ୍ରମ କରୁଥିଲୁବାକିମୁକ୍ତ ବିଲ୍ଲି ।

“ଶପର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାରହିତ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇବେ ।

ପଦବୀ ତର୍ମଣର ସର୍ବୀୟ ଗୋଟିଏକର
ଗୋଟିଏପ୍ରକାର ଭାବୁଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦେଶର କାହାର
ବିଶେଷ ବିଭାଗରେ ସାଧନ କରିବିଲୁ
ଅଛି ଯେପଣି କରିବା କରିବା କିମନେ
କମ୍ମମାନଙ୍କ ଦଶରେ ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି ।
“ମୁଁ ଯତ୍କାମ ଉର୍ଗେ କମ୍ମମାନଙ୍କ ଦଶ ରୋଟି
କରିପୁନମର୍ଦ୍ଦୁ ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇ ଗୋଟିଏ ବାର୍ଷି
ଅନ୍ଦପାତି କରିବାକୁ” ॥

୧ । ଗୋପନୀର କମଳେ ରୋଟିଏ କାହିଁ
ଦୁଇ ପ୍ରାପନ ।

୨ । ଶାର୍କନଥରେ ରହିଲା ଧର୍ମପାତ୍ର
ରୋଟିଏ ରୋଲ ତଥି ।

୩ । ଶାର୍କନଥର ସଂଗେ ରୋଟିଏ
ସିମେଣ୍ଟ ମୁଣ୍ଡି ପ୍ରାପନ ।

କଳ ପାଠକର୍ମ ସ୍ଵର୍ଗ ଯଥା ଉକାଳ
ଦରକାର ଦୁଷ୍ଟ କର ତେଥେ ଜାତର ମେହେ
ଦିଲ୍ଲୀ । ବିଜ୍ଞାନୀ ବଜାର ହେଲେ
ଯହାଙ୍କୁ ଅପଣାର ମନେର ତତ୍ତ୍ଵକୁ ହେ
ଥିଲିବ ଅସ୍ତ୍ରାବଳୀ ହୋଇବୁ ଆପଣ
ମେଲାନଙ୍କ ହୋଇବୁ ତଥ ହେଲେ, [ମାତ୍ର]
ଗୋଟିଏବର ଅମ୍ବାକର, କେବୁ ସମୟ ଜାହାନ
ଦେବ ଦେଇ ଦିଲେ । ପୁରୁଷୀ ଅମେରିକେ
ରହିବୁ । ପଣ୍ଡିତ କଳେଶ୍ଵର ବିଜ୍ଞାନାତ୍ମକ
ଅନୁବାଦର ପରିଧିକ ଦିଲୁବୁ ବିପାହୀ ।

ମାହିର ପାଇଁ ।
ଜିତ ତାଙ୍କ ରୁକ୍ଷ ଶବ୍ଦରାଜ ମହିଳା ଏବଂ
ଏଥା ସମୟରେ ହୁଣୀପୁ କବିଦର ଦୟା କଷାଯାଏ
ଏବଂ କାହାରୁକେବଳ ଶାକ କବିଦର କୁଣ୍ଡଳକେ
ଏକାକିତ୍ତବସ୍ତୁ କବିଦରର ସମାଖ୍ୟ ଜନମର୍ମଣୀ
ଏହିକ୍ଷେଯମାତ୍ରର ଗେଟିଏ କିମ୍ବେତେ ଅନ୍ଧଦେ-
ନ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଲର ସର୍ବ, ହୁଣୀ ଏ
କଲେଜ ପ୍ରକାର ଏହି ଅନ୍ଧମନ୍ୟ କରୁ କରନ୍ତି
ଏହିକାଳେନ୍ଦ୍ରମୋହିତ ଅନ୍ଧପ୍ରକଳରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦୋଷ କବିଦରଙ୍କ ପ୍ରତି ନଳ ଛିନ୍ନ ହେବା ଏ
କିମ୍ବା ପ୍ରତିର୍ଦ୍ଦିପ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ କରନ୍ତି
ଏହି ମୋହିତ ପାର୍ଶ୍ଵର ମାତ୍ର ମାତ୍ର କରିଥିଲେ ।
ଏହିରେ ଏହିର ପାର୍ଶ୍ଵ ଅବଶ ହୋଇଥିଲା ।
ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡଳ ପିଣ୍ଡାମୀ କରିବାକୁ ପ୍ରତି
ବୁଝେଚିତ ପୁଣୀତୀ ସମେତ ମୋହିତ
ନାମ କ୍ରିତ କରିଥିଲେ । ହରବରତିର
ଜଣ୍ମପଥ ମାତ୍ର ଧରିଦୂରଣ ଜୟ ରଧାମଣ-
ର କରିଥିଲୁଣୀ ମାତ୍ରାକୁଣ୍ଡ ଓ ବାଜନ ମୁଗ୍ଧ
ବରରେ କଣ୍ଠକୁଳ ବନ୍ଧ ଖୁଣ୍ଡିତ ଓ ପାନ୍ତିର

ବିଜ୍ଞାନ ସାହିତ୍ୟର ବ୍ୟାକାରିତା ମହାବିଜ୍ଞାନୀ

କବ ଯେଷାର ହୁଟିରେ ଏ ଜମରରେ କହାଇନ୍ତି
କବର ବୋଟିଏ ସମ୍ମିଳନ ହୋଇଦୁଇବ
ମେମାନେ ପାଠିମାନକୁ ସମ୍ମାନିତକର
ଗଲାଏଛୁ । ଅମ୍ବୁଗାତେ ସମ୍ମିଳନର କବିତାକୁ
ପରି ହଦିଲା ପରି ପରିଶ୍ରବ୍ର ଚାଲାଇଲୁବେ
ପାରିଗାନ୍ତି । ମତ ପଦ୍ମପ୍ରାତିଶ୍ରୀ ଅମ୍ବୁ
କେ ବେଳାଳ ପଦ୍ମବାନ୍ତି ନିର୍ବାଚନର
ବ୍ୟବ ତହିଁ ମୁଦ୍ରା ଅନୁଭାବ ଅମ୍ବୁଗାତ୍ମକ
ପରିଶ୍ରବ୍ର ଅନ୍ତରେ କିମ୍ବାତ୍ରେ ପ୍ରବାହ ଦେଇ
ଏ ତହିଁ ପରିଶ୍ରବ୍ର ହତିକାରୀ ମନ୍ତ୍ରଜଗନ୍ମା
ନେଥିନ୍ତି । ବ୍ୟବିଲମ୍ବର ଦୁକେପାଇ ଅମ୍ବୁଗାତ୍ମକ
କା ଅନ୍ତରେ କାଠିମାନ୍ତି କାଠିମାନ୍ତି କାଠିମାନ୍ତି

କଣ୍ଠର ବିଦ୍ୟା ଓଡ଼ିଆର ମହାନାନ୍ଦରେ ଦୁଃଖ
ହୋଇ ସହିନେଇ ସୁର୍କ୍ଷି ଦରାନ୍ତରୁ । ମାତ୍ର
କଣ୍ଠରାଜେ ପବତ ପୁରୁଷମର କହାଇର
ମହିମାରୁ ଅନ୍ଦରର ହେବୁ ସେ ଗତ କଥକୁ-
ଏତେ ପରାର ସବୀ କଣ୍ଠରାଜେରେ ବିଶ୍ଵାସିମାନେ
ଭବତାର୍ଯ୍ୟ ନ ହେବାରୁ ଉଣେବ ମର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ
ହେଲେ ସହିନେଇ ସ୍ଵର୍ଗ ଦରାନ୍ତରୁ । ହରାଙ୍ଗୋପୀ
ହିତ ଲେଖିଥିଲେ ସେ ଡେଇ ଓ କାଳ-
ପାତ୍ରର ଧର୍ମର୍ଦ୍ଦ ଧରିଲେ ଧର୍ମରାଜେ
କର୍ମେଷ ଦାଖିଦେବେ ।

ଭାବିତ ପରିଚୟ ମାର ନାକେବର ଅଧିକେତ୍ର-
ରେ ଉତ୍ତରାବ୍ୟାଧି ବିଜ୍ଞାନମାନେ ହତ୍ତି-
ପଦବେ ଯୋଗଦାନ ଦିଲ କଥାରେ । ସୁଧା
କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାର ବଜାଇ ସହି କମ୍ବ
(Bengaloo Settlers' Conference)
କେ ଯୋଗଦାନ ଦିଲାମ୍ବରେ । ଅଧିକ
ହେତେକ ମାତ୍ର ଶେଷ ପ୍ରାଣୀବିଜ୍ଞାନରେ ପରିପରି
ପ୍ରକାଶିତ କଥାରେ ସୁକରମ ବଜାଇ ରକ୍ଷିତାକାଳ
ପେ ଉତ୍ତିଥ ବିଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର ସଂଗର ପ୍ରିୟ
ଦେଇଦେବେ ଏ ଅଜ୍ଞା ସମ୍ମାନ ପଥରେ ଶବ୍ଦ-
ଦତ୍ତ । ଏହିଯୋଗୀ ହୋଇଲ ରଧ ଦେହ ଆଶା
ଦେଇଏ ଦିଲାମ୍ବରେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ସାହିତ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାବୟୁ
ଅନୁଭବର ଏହି ପ୍ରକାଶରେ ବିବରିତ ହେଲା
"Organised efforts should be
made by the community for
serving Orissa and also for
serving the Bengalee Settlers,
ଆହୁତି ତେଣା ଓ ବିଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର ଉପ-
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଭାଗ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ପରିବାହନ
କରିବାକୁ ହେଲା ଅବଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରରୁ ପରିବାହନ
ପ୍ରଦୋଷମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସରିତ କରା ହେବାକୁ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଅନୁଭବ, ପରିବାହନ କରି
ଦିଲ୍ଲିରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲୁ ଶାଶ୍ଵତ ତେଣା
ଓ ବିଜ୍ଞାନମାନକେ ହରିବୁନ୍ତାତି ଯୋଗ କରି ଏକ-
ବିଜ୍ଞାନ ତେଣାର ଜ୍ଞାନକାନ୍ତରେ ଜ୍ଞାନକାନ୍ତରେ
ଜ୍ଞାନକାନ୍ତରେ ।

ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବଥା ଅମ୍ବମାର୍କ ମନ୍ଦିର
କୁଣ୍ଡେ ମୁହାରେ ଲାଗିଥାଳି । ପିଣ୍ଡରକ୍ଷଣ
କରିବାର ପରେ ପୁଣ୍ୟରେ ସମ୍ମିଳନର କାଳୀ
ହେତୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଦେଖାଇ କରୁ ଏଇପରି
ପରେବୁ ମହାଯନୀ ଏବଂ ପର୍ବତ ଅମ୍ବ-
ମନ୍ଦିର ତେଣାରେ ସ୍ଥାନ କେବେଳାରେ
ନମ୍ବାରିନେ ଲାଗୁ ଗାହ । ତେଣରୁ ପ୍ରାଣୀ ଅୟ-
କାଳୀରୁ ଯେ ଅମ୍ବମନ୍ଦିରର ପ୍ରାଚୀ, ଅଧିକାର, ଓ
ତଥା ତେଣିଅମାନକ ସହି ପରା । ମୁ
ହେତୁ ସବକାରୀ ଲୁହାରୁକ ବୋଲି
ପ୍ରାଣୀ ହେଲାମାତ୍ର ମନ୍ଦିର ହେତୁରେ
ନମ୍ବାରିନେ କରିପ୍ରାଚୀ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଲା-
କରିଗରେ ବନ୍ଦ କରିବାର ପରିମା ସୁରତା ଲାପ
ଦୁଇଟା ହେଲିଥିଲା ଏବଂ କେବେଳା ସମ୍ମାନ
କାଳୀର ଦେଇଲେବାର ଦାନାମନ୍ଦିର ଦରକାରୁକ
ପ୍ରାଚୀ ହେତୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର । ଅମ୍ବମାର୍କ ଅମ୍ବ-
ମନ୍ଦିର ସହାର୍ଥକର୍ମ ଅମନ୍ଦ ଉତ୍ସାହରୁ ବୋଲିପାଇ
କାହାର ଗାଁ ପାହଁ । ଅମ୍ବମାର୍କ କହି
ଯେ ସବୋଧ ମୁଖେ ସତାରୁ ଉପସ୍ଥି
କରିବୁ ଦେବୀ ପରି । ତେବେଳା ଦିଶ-
କରିବାରେ ବନ୍ଦପାଇବ କୁଣ୍ଡର କୁଳକୁର୍ତ୍ତା
ଅମନ୍ଦ ଅମ୍ବମାର୍କରେ କଣେଥିଲେ କେବେ ଦତ୍ତାତ୍ରେ
ଅର୍ତ୍ତମେଧର ଅମ୍ବମାର୍କର ସବକାରୀ
ପରେବୁ କୁଣ୍ଡ ଦିଶା ପ୍ରକାଶ ଦରିବାର କାହା
ପରି ପ୍ରକାଶ ପେହି ବନ୍ଦମାର୍କର ପ୍ରଥମ ପ୍ରେରଣ
କୁଣ୍ଡ ଉପର ଉତ୍ସାହର ବୋଲିପାଇବାର ଅମ୍ବ

ଦେଖିପାଇଁ ଗାହୁଁ । ଏହି ପଥ ଅବଳମ୍ବିତ
ହେବେ ଉତ୍ତରାଖଣ ପିନ୍ଧାର ସହିତାପ ହେବ
ସେହି ବିଶ୍ୱାସକଳରେ ତାଙ୍କୁ ବାଧ
ଦ୍ୱାରାକମାନେବେଳେ ସର୍ଥର ବିଶେଷ ହୋଇଥିଲୁ
ସେହି କରୁଗମାନ ଭୁବେଶ ଦୟରା ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଗାହୁଁ । ମୁଁ ସମ୍ମାନ ପାଇଅଛି ସେ ସବକାଣ୍ଠା
କଲେଜ ଓ ବିଦ୍ୟଳୟମାଦରେ ପ୍ରମେୟ
ଲକ୍ଷ ଦୟରା ବେଶୁରେ କଞ୍ଚାଳ ପ୍ରକୟାନକଳ
ଅନୁଭବ କୁଏ । ଅତି ସମ୍ମାନ ଦେଖାର କୁତର
ନହେ ଓ ଅମ୍ବାକରର ଅନୁଭବ ନହେ କେବା

ବାରଙ୍ଗ ରକ୍ତରେଷ୍ଟି ଅନୁରୋଧ ଦିବୁଅଛି ।
ମୁଁ ନିଜେ ବିଶେଷ ପ୍ରତିକିଧବଳ ପରମାଣୁ
ନୁହେଁ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମେଣ ଅନୁରୋଧ ପଞ୍ଚମାନ୍ତର
ପରେ ବିଶେଷ ପ୍ରତିକିଧ ଦେଇବାରୁ
ପାହେଇବି ସବୁରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜନ୍ମତ ଓ ଶିଖିବ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା । ଦିନ, ରାତ,
କାଳେନର ଜିଲ୍ଲାମରକ୍ଷାରେ ବିଭାଗ ଜମିଦାରଙ୍କ
ଅଳେକ ବୁଝିଲ ଥିଲା ପ୍ରତିକିଧ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହୋଦଦୀଙ୍କ ସହିତ ଅମ୍ବୁମାତ୍ର କେମନ୍ତ ଦୋଷପାରୁ ନାହିଁ । ସମ୍ଭେଦ ପତ୍ରୋତ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ରେ ତେଣେ ସଙ୍ଗେ ପରିବେଳେ ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦୂରତା କି ହେବେ ବୁଦ୍ଧିର ଦୂରତା ଅଣା କରିବା ଚାହେ । ଦକ୍ଷତାବଳରେ ପ୍ରଦେଶ ଜାତିର ଆପ ଥିଲା ଅବଶେଷ । ବୌକବି ବାର୍ଷାପୁର ଉପଯୋଗିତା ଦେଖିବା ଏଥିଥେ ପରିମଳେ ଉପଯୋଗିତା ଦେଖିଲେ ଦିନ୍ୟର କୁପତାର ଦେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବାର୍ଷାପୁର ଯେତେ ଟିକ୍କିଲା ଏବନ୍ଧିକ ବାହାତାରୁ ଅଧିକ ଉପଯୋଗିତା ଥିଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରୟେକ୍ଷଣୀୟ ଭାବରେ କୁଣ୍ଡଳ । ଯେହି ପର୍ବତୀର କେଣିତା ପଥରରେ ଭାବୀକ୍ଷି ହୋଇଥିବା ଏହି ଉପଯୋଗୀ ଯେ ବାର୍ଷା ସରାପ ପ୍ରଥମ ପରିବିତା ଉପଯୋଗୀ ପାର୍ଥୀ ଏ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପଯୋଗିତା କିମ୍ବା ଦେଖିବା ମହାମେଥକର ଉଚିତ । ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସହାଯ କରୁଣ କହେ । ଯେ କାଳେ ପାଇଁ ଅଭିନିତ ପରିବାର କହିଲୁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ । ଅନ୍ତରାହୀନ ଦିନରେ ଦେଖିଲା ପରିମଳେ ପରିମଳେ ପରିମଳେ । ଦିନରେ କୁଳମେଳ କରିବା ପାର୍ଥୀ ହେବାର ପକାର କୁଳମେଳ କରିବାର ପକାର କରିବାର ।

ପରାପରାପୁନ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗ ସାଥ ଦେଖ ହେବ କି ।
ଏହି ଗାନ୍ଧୀ ସ୍ଵର୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି କୁଣ୍ଡ ଦେବେ
ଶାସ୍ତ୍ରବିଜ୍ଞାନର ସହାଯ କରିବ କେବେ ନିଧିଯୁକ୍ତ
ଭାଗ ଦିଇବ । ଯଦ୍ୟାପି ଦେବେ ଜୀବିତରେ
ଦିବେବେ କୁଣ୍ଡଗେବେ ସହିବାଯୁକ୍ତ ରଂଗରେ
ରମ୍ବଲ୍ଲ ଆସି ଦିଲାବରେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଦରିବୁ
କୁଣ୍ଡ ଧ୍ୟାନର ପ୍ରମେୟକ ଜୀବିତ ଉନ୍ନତ ନ
ହେଲେ ଏ ସରପ୍ତେ ଶାବନ ଚିତ୍ରମର ଶିଖାକୁଣ୍ଡ
କ ବଳେ ବିଶ୍ଵାସ ଉଠିବ ଜୀବିତ ଉନ୍ନତ ହେଲେ
୧୪୦ । ଯେହି ଆହର୍ଷୀ ଉବଳ ଏଥେ କାଶକ
ଅର୍ପିତେଣ ମତୋଯୋଗୀସ୍ୱର୍ଗରେ ଜୀବ କୁଣ୍ଡର
ମଧ୍ୟରେ ମତୋମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଉଠିବ ନୁହେ ।
ଜୀବିତର ନିର୍ମାଣକର ତେବେ ତେବେ ନିର୍ମାଣ
କରିବେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଉଠିବ କରୁବା ତେବେ
ପରାପରାର ଦାନାପ୍ରତିଶାବ କରିବ ତେବେ
କରିବେ ମରୁ ତେବେ ମାନ୍ଦାନେ ଉନ୍ନତ କରିବ
ଶାନ୍ତିକେ କି । ଅଜ୍ଞାନ ତେବେ ଅଜ୍ଞାନ
ବିଜ୍ଞାନର କିମ୍ବ ଅଧିକ ତେବେ ଅଧିକ
ପରାପରା ଗୁରୁତବ ହେବାର ବିଜ୍ଞାନର

ମାତ୍ର ତେବେଳାରେ ସେଇର ଶୀଘ୍ର ଧାରନାହାନ୍ତି
ବା ଦେମାନ୍ଦିର ଭୂମିକାମେ ଥାଇ ହେଲି
କାହାର ଗୋଲ ନାହିଁ । ସତରଂ ତେବେଳାରଙ୍କର
ବାଜା ପରେ ସର୍ବତ୍ର ମହାଶୂନ୍ୟର ସ୍ଥାନ
ବିଶ୍ୱାସକାର ଦୃଢ଼ିବେ ।

ଶ୍ରୀପତି ନାନ୍ଦନ୍ୟ ପୁଣି ଶିଖାବସ୍ତ୍ରରେ
ଲକ୍ଷଣର କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେଠାରେ ଏକ
ନୃକେପରାର ଲାଭର ସ୍ମୃତି ହୋଇଥାଏ
ଅବଶ୍ୟ ସର୍ବପରମ ମହୋଦୟ ଦେଇବେକ ଉତ୍ସମ୍ଭବ
ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଦୟୋଗରେ ଏପରି ମର ପୁରୁଷ
କର ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସର୍ବପରମ ମହୋଦୟ ଅବଶ୍ୟ
ଦେଖିବ ପାଇବ ଭାବରେ କେବଳିମୁଖରେ ଦ୍ଵେଶାଶ୍ଵର
ଆନ୍ତେ ଯେ କରନ୍ତି ବିଜେନ୍ଦ୍ରରେ କର୍ତ୍ତାମାତ୍ର
ଯେଉଁ ଏହିପରମ ଅଧ୍ୟାପକ ଅଛନ୍ତି ଶାକର
ପୂର୍ବଦର୍ଶି ଅଧ୍ୟାପମୋକେ ଦେଖି ଉତ୍ସମ୍ଭବକର
ନ ସ୍ଥିରେ । କର୍ତ୍ତାମାତ୍ର ଯେଉଁ ବଜାକ ଅଧ୍ୟାପକ
ଅଛନ୍ତି ଦେଖାନେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସମ୍ଭବକର ପରି
ବୃଦ୍ଧୟ ଦେଖାଯାଇ । (ଅବଶ୍ୟ ଏ ଧରନାଟି ଅଧ୍ୟାପକ
ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରତିକ ଦୟାର ଅଭ୍ୟମାନଙ୍କେ କଥାପରି
ସଜ୍ଜ ନନ୍ଦେ କରୁଥାଏନ୍ତି) ଏପରି କି ଉତ୍ସମ୍ଭବ
ଅଧ୍ୟାପତମଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସମ୍ଭବକରିବ
ପରିବାରମାତ୍ର ନାହିଁ ଦେଖାଯାଇ ।

ଏହିପରି ହେବାରୁ, ହେବାର ଭବିତ ଦୁଇଟି
ପରିପାତି କୁଣ୍ଡ ଗାହାଦେଇଲେ କୁଣ୍ଡଟି ହେବା
ବନ୍ଧାର ଲାଗିବା । “ଧାରାଜାମ୍” ନାହିଁବେ ।

ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ ।

ଏଥୁଥରେ ଦେବତାର ବିଜୟ ଦେଇ
ଅନ୍ତରେ ଯେ ବ, ବ, ତ, କ, ଏସ, ବି ପରାମର୍ଶ
ଗଣର ବନ୍ଦୀର ଯୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରେ ପରାମର୍ଶ ପାଇଲୁ
ଅପ୍ରେତ ୧୯୨୮ ମର୍ଚ୍ଚିଆ ୧୦ ବାରାତାର ଏଥାର
ପରିମଳ ହେବ । ମାଟ୍ଟ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାମର୍ଶ ପାଇଲୁ
ଏପରିମଳ ନିର୍ଭ୍ରତ ହେଇଲାଏ । କର୍ତ୍ତାର
ଅପୋଚକୁ ଯୁଦ୍ଧ ପରାମର୍ଶ ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଯେ
ବନ୍ଦୀର ଶ୍ରମାକେ ଜିବୋଦ୍ଧି । ଉତ୍ତରାମର
ପ୍ରେରଣ କଳଇବ କା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମେଲୁହିଲୁ
ପରିଷ୍ଠ କବାରଦେଇଅଛୁ । ମେଲାକୁ ଏହି
ନଥରେ ବି ଲାଗୁବିହୁ ହେବାକୁ ଅତିକରି ହାତ
ବୁଲୁରେଗିଯାବେ ଜାଣନ୍ତି । ସୁନ୍ଦାର ଯେ
ପୁଣ୍ୟ ଜୀବନ ହେବ ତାହାର ବେତ୍ତି ସ୍ଥିରତା ।
ଦେହ ସହି ସହି ଦିଲାହିରମାନଙ୍କ ସତ୍ତାରେ
ଦେବିତଥିଲୁ ବ ଦିଲାନ୍ତ ଅବଦ୍ୟନ ତାଙ୍କୁ
ଅନ୍ତରୁ କଣାପତ୍ରକାହିଁ । ସୁତା ଦିଲାହିରମାନଙ୍କର
ଦ୍ୟୁମ୍ଭୁ ପ୍ରାଣୀର କା କାହାରର ପରି
ଦେଇଥାଇଥାର ହେବେବ ଅନ୍ତରାମର

ବାନ୍ଧୁ ଦେଇ ବା କି ଦେଇ କିମ୍ବିଦ୍ୟାଲୟର
ସେଇଁ ବର୍ମନ୍ ମାରାକେ ଏଥର ଲୁକ୍ଷଣ୍ମ
ଦୋଷହୁନ୍ର ମେରାଟିକ ସେ କିଛିବାର୍ଥିରେ
ହିଂ କରିଥିଲୁଣ୍ଟି ଏଥରେ ସନ୍ତୋଷ କାହିଁ ।
ଯେମାନଙ୍କ ସବାରେ କିମ୍ବିଦ୍ୟାଲୟ କିମ୍ବା
ବିଜୁଷକ୍ଷତି ! ମରି ସିନ୍ତିକେତ ମର କେଇଅ-
ତନ୍ତ୍ର ସେ ମାଟିକୁଣ୍ଡରେତନ ପଣ୍ଡା ଅସନ୍ତ୍ର
ସୁଲ୍ଲାମ ମାଥରେ ହେବ । ଏତକୁବ ଅସନ୍ତ୍ରାଦର୍ଶ
ଅମ୍ବୁ କଲେଇର ଅଖ୍ୟତି ଯେ କେବଳ ଦେବ
ଏହା ସୁନ୍ଦର ।

ସୁଦିର୍ଘ ।

ସୁଦିର୍ଘ ସାହେବ ରାଜକର୍ତ୍ତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୮ ଦେଇ ୨୨ ଲକ୍ଷ ୫୫ ସହଷ୍ର ଟ ଶତ
ଟଙ୍କାର ଅବେଳାଟ ହୋଇଥାଏ ତୁ ତାହାରେ
୨୨ ଲକ୍ଷ ୫୨ ସହଷ୍ର ଟ ଶତ ଟଙ୍କାର ଅବେଳାଟ
ହୋଇଥାଏ । ଏଥୁବୁ କେଣାପାରଥାଏ ତେ
ଭାବର ପବର୍ତ୍ତନେଷ୍ଟକ ସୁରକ୍ଷା ଟ୍ରେନ୍ ଦୋଷ
ରକାର ଦଶମଂଶ ସହା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷ
କାହିଁ । ବିଦାର ତୁମ୍ହାର ପଦେଶରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୦ ଲକ୍ଷ ୫୮ ଟଙ୍କାର ୨ ଶତ ଟ ତାହାରେ
୧୫ଲକ୍ଷ ୮୨ ଟଙ୍କାର ୮୨୫ ଟଙ୍କାର ଅବେଳାନ
ଦୋଷଥାଏ । ଅବେଳା ଅକଳର ସହିତ ସର-
ବାରୁ ସମାଦିକୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ସମାଦି-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପୁଷ୍ପବୃଣ ପବ୍ଲା ପାହା ଉହେଣ ହୋଇଥିବୁ
ଏହା ବସନ୍ତର ମହିନେ ଚାହାତାରୁ
ଅନେକ ଅସାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଥାନ କରିଅନ୍ତି । ଏ
ପୁଷ୍ପବୃଣ ଅର୍ଥର ଲେଖକ କଲିକତା ବ୍ୟାକ-
ମାଲିବାର ଲୁକା ପ୍ରେରଣ କିମ୍ବୁମାତ୍ର ପାହା
ମାନୁଷପରମାନନ୍ଦରେ ବିଜ୍ଞାନେଷର ଗନ୍ଧା-
ସର୍ବପ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ପୁଷ୍ପା ବିଜ୍ଞାନେ
ଅନ୍ତର୍ମା ପ୍ରବେଶ ସେ ଅନ୍ତର୍ମାରୂପ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାତା
ନିର୍ମାଣ ପାହା ଦେଖିବା କାହୁଳ୍ୟ ମାତ୍ର । କଥ
ଦେଖାବ ମୋତ ଅନେହିଁ ଦେବେଶ ପାହା
ଦୋଷାତ୍ମକ ପାହା ଅମ୍ବେଶାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲାଗୁ ପାହିଁ । ଅକ୍ଷୟନ୍ତ ପ୍ରଦେଶମଳକ
କୁଳପାରେ ଅର୍ଥରୁ । ହୋଇଗାହିଁ
ଏଥୁରେ ଅମ୍ବେଶାନେ କଣି ନନ୍ଦେଶ ତରୁ
ମାତ୍ର । ଡେଣ୍ଟା କରିଗୁହେଷ ଦେବେଶରେ
ବିଜ୍ଞାନରେ ଏ ପରେଶ ବହିକ ବାଳ
ପରେ କୃତି ହୋଇଗାହିଁ । ସେହିଦ ସମ୍ମରେ
ମାନୁଷବର ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା ଦାସ କହିଥିବେ ଏବେ
ଏତିଶାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକ ଲେଖକ ମୁଦ୍ରଣରେ ଦେବେ
ଦେଲେ କେବୁଣେଷ ଲେଖକଙ୍କ ମନ ରୁହିବେ ।
ଅମ୍ବେଶାନେ ଅଧାକର୍ମ ଥର ରେଣ୍ଡିଆମାର୍କ
କଲମ ଦରବେ ପାହିଁ ।

“ମୁକ୍ତଦୂର” ଏ ଦେଖି ସମସ୍ତର ମଧ୍ୟ
ଦେଖିବା ଉଚିତ । କେହି ଏ ପ୍ରକଳ୍ପରେ
“ଦୂର” ଲେଖି କବିତାର ଦେଖିବା ହାବି ଅଭିଭିତ
ଲେଖିଥାଏବୁ କବିରେ ଧରିବା ହେଉଅଛି ଯେ
ଦୂର ଟିକା ଏ ଅଛି ଅମ୍ବେଗାଳେ ପାଇ ଧାରୁ-
ରୁ ମାହଁ । ଏଥୁ ସବାର ଅଭିଭିତ ଲେଖିଥାଏ-
ବୁର ହୋଇ ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ଦୁର୍ବେଳାଳେ
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର ପକର ଅର୍ଥରେ ଆଜି ଧେଇ
ଦେଖିବାର ଅର୍ଥ ନ ଥାଏ । ମାତ୍ର ସମ୍ଭୁତ ଶିଖିବା
ନାହିଁ । ଏହିନେତା ଲେଖିଥାଏବୁ
କିନ୍ତୁ ଏ ଧାରଣା କୁବି ଦେଖିବା କିମ୍ବାନ ।
କିମ୍ବାନ ଯେ ଉଚିତକୁଷ୍ଟରେ ଗନ୍ଧୀ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ଭରିବା ଦେଖିବା
ଏଥେ ଧାରଣା ଲେଖିଥାଏବୁ, ଉଚିତକୁଷ୍ଟ
ଦେଖିବାରେ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ସବି ଏହି କିମ୍ବା ବୃଥା
ଥା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମର୍ମରେ ଜଳମର୍ମର କରିବା
କିମ୍ବା ଅନ୍ଧାରୁ ଏ ଲଜ୍ଜାପଦକ ହୁଏ

—〇四〇—

8181

ହିନ୍ଦୋକରେ ଶୁଦ୍ଧିମୂଳ ସମ୍ବନ୍ଧ

କରିବାରେ ଏପରି ଏବେଗୁଡ଼ିଏ
କିମ୍ବା କଥା ନୁହେ । ଆଜି
ଆମୁଜାକିବ ଆ ମରେ ଉପରୁତ୍ତିର
ପର ସୁଯୋଗ ହିନ୍ଦୋଳିବାରୀ
କରିବ କାହିଁ । ତତ୍ପରେ ଶାସ୍ତ୍ର
ବାଦେବ ଆଶର ସ୍ଵର୍ଗ ଦର୍ଶନ
କରିବାକିଲୁ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ
କରିବା କେବାକୁ ସମ୍ମାନ
ପରେ ସେତେବେ ଶ୍ରୀମତୀ ତିର୍ଯ୍ୟକ
ପରିପରି ଏବଂ ବାହାରୀ ନହିଁ
କୁଟୀ ଦର ଲେହମାନଙ୍କ ପରି
ଦ୍ୱାରା ଦବିତୁ ଦେଇଲା
କୁବି ବୋନମଳ, କେବ କରେ
ପର୍ଦ୍ଦରେ ଚନ୍ଦ୍ରାର ପିଲମାଳ
ଏର କରିବାକୁ ଲିଖିଲେ, ସତି ଅ
ବିଶାଳମାତ୍ର ଯେ ଗୋଟିରେ ଶାକ
କରିବା ଶାକରି ହେଲାପକ୍ଷ ।
କୁମଧରେ ସଂପଦାରେ କେତୋ
କୁଣ୍ଡିଶ୍ଵର, ଉତ୍ସର ସୁରର ବୁଦ୍ଧ
ବିଦ୍ୱବଦ୍ୱାରା କାନ ଉଠିଲା ତେ
ଯଥାକ୍ରମେ ୨୦୦, ୨୦୦ ଓ ୨୦୦
ବି ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିଲା ।

ପାଇଲେ ତୁ ଯ କୁଣ୍ଡଳାରୁ ଏକାଇ
କଥା କବା ଧର ଦେବେ । ପାଇଲେ ବାହେବ ବାହା ଶତ
ଦେହ ବିଶେଷ ଅନ୍ତର ପ୍ରଚାର ଦରେ ।
ଏହା ପଢି କିମ୍ବ କହିବ ସେ ମତଜାର
ପ୍ରକାର ଅନୁତ୍ତ ଏହ ମିଥିକର ତେବେ
ଦିନୋଳର ଏହି ଉନ୍ନତତତ୍ତ୍ଵ ମର୍ଯ୍ୟାମେନ୍ଦ୍ର
ବର୍ଦ୍ଦମାନ ଭଲ ଶ୍ଵରଶବ୍ଦ ସମସ୍ତରେ ଉତ୍ସାହ
ଗୁହେ । ଅନୁଚର ହେଉ ଏହା ଚତୁରାମନ୍ତ୍ର
ଶରମେଶରଙ୍ଗାରେ ଅମାନବର ତହେହତ ।

ଯୁଦ୍ଧ ପର୍ମାଦ

ଶାଲମାର “ପାତାରେ” ପ୍ରକାଶ
କୋରାରୁ ଏହି ମାଲିକ ଏ ମହାସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଯୋଗଦାନ କରିବାରୁ ବ୍ୟଥକେ ମହା କରିଲ
ପଢ଼ି ଯାଇଥାକୁ । ମାର୍ତ୍ତିତ କେବଳ ଚର୍ଚାବ ପରି
ଧନରେ, ମନୁଷ୍ୟ ବଳରେ ଓ ଦୁର୍ଲିପ୍ରରେ ବନ୍ଧି-
ଥିଲା । ସ୍ଵର୍ଗ କର୍ତ୍ତାଧିକର ସହିତରେ ଜୋଙ୍ଗ-
ଦାନ ସାମାଜିକ ଉଥ ନୁହେ । ଲୋକେ ଯାଇଲୁ
ଯାଏନ୍ତି ମାର୍ତ୍ତିତ ବରେତାର ବଳର ପରେ
ବାହୀନାଙ୍କ ଯୋଗ ଦେଇ ? । ତରୁର ଉତ୍ତର
ଏହି କି ମାର୍ତ୍ତିତ ପ୍ରଜାତାର ବଳ । ମାର୍ତ୍ତିତ
ଦେଖିବ ଦେଖିପଥ ଥାର୍ଥାରୁ ପ୍ରସେକେତ ପ୍ରକାଶ
ମନ୍ଦିର ଲଜ୍ଜାଦୟକୁ ତୋଳିଲା ତାର୍ଥା କରିବ
ପାରିବେ କାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧରେତ୍ତାରୀ ଏହି

ଲାଭେ ଲେବ ନହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍କେଟରେ
ବେଳେ ମୁହଁରୁ ଉପକିଳିଦେଶ
ଏଥରେ ରଂବଳ, ପର୍ବତୀ, କୁଳ, ଅନ୍ଧରା ଅତି
ବନ୍ଦୁ ଦେଖିବୁ ଲେବ ପତ ଶତ କର୍ତ୍ତ୍ତୁ
ବିଦ୍ୟାଧ ବର ରହିଥିଲୁକୁ । ରଂବଳ ଅଧିକାରୀ
ଅଧିକ, କୁଳରେ କର୍ମକ କର୍ମାଧୀ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦୁ
ପର୍ବତୀରେ ରହିଥିଲୁକୁ । କର୍ମକାରୀଙ୍କ
ଅଧିକାରୀ ମାର୍କେଟରେ ଗୁରୁ ବେଶ । କୁଳୁ
ସୁଭାଗରୁ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ନାମାବିନ୍ଦୁର
ପତ୍ରରୁ ଓ ଉପକିଳିଦେଶ ଅନ୍ଧରୀଙ୍କ ବନ୍ଦୁରୁରେ
ସେଇକି କାର୍ଯ୍ୟକ କର୍ମକ ପର୍ବତୀରେ ଦୁଇ ତ
ତତ୍ତ୍ଵ ଏବଂ ରଂବଳର ନିଷ୍ଠ ସହି କିମ୍ବାର୍
ବନ୍ଦୁ କରୁ ମାତ୍ର ପେଣିବେ ସମ୍ମ ଚକ୍ରର
ଦେଲୁ । ମାର୍କେଟ ରଂବଳକାରୀ ସମ୍ମ କେବା-
ବାନ କଲ, କର୍ମକାରୀ କଥା ରହିଥିଲୁ କର୍ତ୍ତ୍ତୁ
କର୍ମକାରୀ ସୁଭାଗରୁକୁ ପର୍ବତୀ ଧାର
ବନ୍ଦୁ ଏ ସହ ପର୍ବତୀରେ ଦିଲୁ ଓ କର୍ମକ
ମାତ୍ର କିମ୍ବା ଦେଇପାରେ ବା ଉଭାଦିନା ପର-
ପରେ ଭାବୀ ପ୍ରଣୟାନ ଦେଇଥିଲୁ କୁଳର
ଅନ୍ଧରୁ ପେ ମାର୍କେଟ ଅର୍ଥ ଏ କେବଳ ସାମାଜିକ
ନିଷ୍ଠରେ । କର୍ମକାରୀଙ୍କ ସବ୍ରମେଶ୍ଵର ଦ୍ୱାରା
କାହାକ ଦିକ୍ବୀରସବରୁ ମାର୍କେଟ କୌତୁକ
୧୦୦୦ ଲକ୍ଷ ଟାଙ୍କାଟାଙ୍କ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା କୁଳର
କର୍ମକ ତଥାରେ । ରଂବଳ ବା କୁଳର
ନାମକ ନେବେ ହେବେବ କଠର । ମୌର ବା
ମନ୍ଦିରର ପିଣ୍ଡ କାହାକ କଠର

ହେଉ ବା ପୁଣ୍ଡ ହେଉ ଦୃଢ଼ାଇ ହେବାପୁ ଏବା
ଗୋଟି ରବପେତୋ (ହୃଦୀ ତୋପ) ବରଗ୍ରାଇ
କୁଞ୍ଜ ମାତ୍ର ମାନିବ ଦେଖିବନମାତେ କୁହ
ରାତରୁକୁ ପେ ବାନୁକର୍ମିର ଜାହାଜ ଝାତିର
ଦୃଢ଼ାଇବାଧାର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଗୋଟି ରବପେତେ
ଦୂରଦ୍ୱାର । ଏଥି ହାତ କାହାର ରାଜ । କୁହ
ଜମ୍ବୁଦରାନବର ଅଧିକ ରବପେତୋ ଏହି ।

ପାଇଗଠାରୁ ଅଦ୍ୟାବ୍ଧ କୌଣସାତେ
ନମ୍ବର ବିଚାରିତ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଓ ୧୯୦୦
ଭ୍ୟର ଚର୍ଚାର ବିନ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ଏହି
ବିଚାର ଭ୍ୟର ତୋପ ବସ୍ତୁକାର ହୋଇଥାଏନ୍ତି
ଅନ୍ୟକୁ ସୁଧା ହାତ୍ତୀର ସଜା କହି । ଯାହା
ଏହି ବିଚାର କର୍ତ୍ତାକ ସେଇବ ଅନ୍ତର
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟ କରିବେ ।

of Presbyterians, showing age, respectability and previous services, if any, will be received by the undersigned up to the 15th May, 1917.

B. Biswal
Superintendent
of Daspalla State

No. 217 NOTICE.
Wanted permanently three Amins on Rs. 20 each per month. Candidates must be strong in physique and below 25 years in age. Knowledge of English and pass certificate from a Survey school are necessary. Applications to be received up to 15th May 1917.

Canal Revenue
Office
Cuttack
25-4-1947 } Sudarsan Das
Deputy collector
in charge
Orissa Canal
Revenue Division

১৯৭২ সালের মুদ্রণ

ଶରୀର ପାଦାନ୍ତରେ

ଅମ୍ବେ ଥାଇବୁ କି କି ବେଳେ ଗପେବା
ପୁଅବାଲୟ କାମରେ ଏହି ସୁପ୍ରକଟ ଦୋହାକ
ତୋରିବେ ପେଦ୍ବରେ ମାଳାପକାର ଜାଗା,
କାହାର, ସର୍ବାପି, ସ୍ଥବି, ଉପରୁତନ କରିବାକ
କିମ୍ବା ଘରର ସ୍ଥବି, ପାଶା କି ଥକୁଥାରା ଉଦ୍ଭବ
ଆମେ ଖାଗ୍ଦା ହୋଇଥାଏ ସେ ସମ୍ମାନ ଏ ସୁପ୍ରକଟ
ହୋଇବାରେ କରିପାର୍ଟୀ ଗଛିବ ଥିବା । ଏହାଙ୍କିଛି କି ପାଦାଧ୍ୟପ୍ରକଳ ଓ ସବଜ୍ଞୟ କ୍ଷେତ୍ରରାଗ
ପରାମର୍ଶ ଓ ଆମାର, କୁରା, ବାଟେ, ପାଠ, ମାତା, ପରମାର୍ଥ
କାରି ବାରିଜ, କୋଟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଏବଂ ସୁଲା ତୁପାର
ବାରରେ ନିରାମାନ ହେବା କରିପରି ଥାର
ପାଦରେ ଅବଶ୍ୟକତା ହିଁ କୁମ୍ବ ହତାହୀନ ।

କିମ୍ବାରାହି—କିମ୍ବା } ଶପଦିତରାମ ମେତ୍ର
ପାଇଁ ଆହ ଶୁଦ୍ଧାରୀକ } କିମ୍ବା—ଏକଜ୍ଞାନ ।

ମୁଦ୍ରଣ ବିଭାଗ ।

କେବାର ସବ୍ରାହମିରାଙ୍କୁ ଜାନ ଦେଇବା
ପାଇଁ ଯେ ଡରିଗା କାହିଁ କିମ୍ବାକେତି ଲାଗୁ
କେବଳ କେବାର ହରିହର ସମ୍ମାନ କରିବା
କାହିଁ କାହିଁ ଏବଂ ଏବଂ ୧୯୭୨-୩ ମିଥ୍ରୀ
ରାତ୍ରି ଅମ୍ବା କିମ୍ବାର ଦାଙ୍କ ମହାମୁଖ ମେହେ-
କର ଅପରାଧୀରେ ପ୍ରାଣ ଛନ୍ଦମହାର ବହୁଧ
ଦେଖିବ କରି କରିବାକୁ ଦାତା କରୁଥିବା
କାହିଁ ମାତ୍ର ସବ୍ରାହମି କାହିଁ ଯାପରି

Sabour, S. C. Somers Taylor
3-4-917 Principal

卷之五 99

ପ୍ରେକ୍ଷନ ମାନ୍ଦୀ ଶ ପରିମୋଦ୍ଦୟ
କହ ଦେ ପରିବର୍ତ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଏବେଳୁ
ପରିମୋଦ୍ଦୟ

Digitized by srujanika@gmail.com

ମନ୍ଦାତ୍ମକ ଦାହ୍ୟତର ପାଇଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ମୋଟିଏ ଦେଇ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣ ଦେଇ କିମ୍ବା
ଇତ୍ତାହା ଦେଇଅପର୍ଯ୍ୟ ଏହି କଥାକରନ ପାଇଁ
କିମ୍ବାକାର ଏହି ସୁରମ୍ଭୁ କଥାକାରବ ଉପରେ
କାହା କୋଣଥାହା ନେଇବଢି କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ
କୌଣସିବ ବାହୁ କିମ୍ବାକାର ପାଇଥିଲେ
ଏହାହା ବାହୁ କାହାକୁ ଅର୍ଜୁତରେ ସେହି-
ବାହୁ ସେଥାରେ କାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବୁ
ବର୍ତ୍ତିଥିଲେ । ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଦେଇବନ
ଦିନିବ ହେବା । କୌଣସିବରେ ଏହି କାହାକୁ
ବାହୁ ସେହି ଅନୁମାନ କୁହର୍ଷିତ କରିବ, ସହିବ
ଦିନକାହିନି କୁହର୍ଷିତ କରିବାକୁ କହିବାକୁ କହିବା
ମାତ୍ର, ଏଥିବେ ସଜେହ କାହାକୁ କାହାକୁ
କୌଣସିବର ଅମୂଳାକର ଏହି ଅମୂଳାକର
କାହାର ।

ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟ

ବିଚଳ ଲଜ୍ଜା ପରିଷାରେ ସବୁମୋଟାଟାଙ୍କ କେତ୍ର
ଯାଇବା ଯୁଗୀ ତହିଁ ମଞ୍ଚରୁ ହରବ ପଢ଼ିଲ
ସୁଲେଖ ସରତାର, ଅସୁରେଇର, ସହାୟିତାର,
ବେଳା, କର୍ମାଣ୍ଵେଇ, ମେହୁଣ୍ଠାର ଏ
ହୁନ୍ତରେ, ଏ କା ଗେଟି ଯୁଗ ଦେଖିବ
ବୋର୍ଡର୍ ହାତ ପରିଦୂଳିତ ହୁଏ । ବିଜାତ-
ଇଲି, ପେନେଲକଟେପଲିତ ସୁଲେଖରେ
ଏ ବଳଦେଶକ ଯୁଗ ଏ ପ୍ରଦେଶ ପାରାମେର
ଦାହାଯାରେ ଚିତ୍ର; ସଜବଜକା ସୁଲେ
ପାରାମେର ଚକର ବକାଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୁର ଯୁଗ ବର୍ଷମାକର ଶୁଭାନନ୍ଦପରିତ୍ରକ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଚିତ୍ର; ଅବଶ୍ୟକ ଏ ମୋଟ
ଯୁଗ କ୍ଷେତ୍ରବେଳ୍ପ ଆଶୀର୍ବଦ ସାହାଯ୍ୟ
ପଥରୁ । ଉତ୍ତରାଳ ପୁରୁଷକବେଳ୍ପ ଏ ମୋଟ
ଯୁଗ ସାହାଯ୍ୟାଳ ନିରବରତେଳ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୁର
କଷ୍ଟକଷ୍ଟକଷ୍ଟର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୁର ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାଖ୍ୟା ରହିଲା ।

ନିଜିରେ ପାଇବାରେ କହିଲା ।

ଶତ ପାଇଁ ରହୁ ଶନମରଣ ଥାଏ ॥ ମନ୍ଦିର
କରିବାର ବର୍ଷାୟ ପ୍ରାତିଶୀଳ ଦେଖିଲାଇ କାହା
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା କବାନାଦିତାରେ ପାଇଁ
ଦାର୍ଶନିକ । ଅନ୍ତରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ରୁ କରିବାରେ ମହାଶ୍ଵରେ । ଶରୁକୁ ସବେ-
କାଥ ଲାଗିଥାଏ କହେବୁଥୀ ସମ୍ପର୍କ କରିବାରେ

ମୁହଁରୁହାଳୀ ହେଉଥିଲା । ଅର୍ଦ୍ଧାର୍ଦ୍ଧା ବନିଶିଲେ
ଏହି ରମାକ ବାରୁ ହାରିବାକାହାଏ କରନ୍ତି ଏହି
ଥିଲେ ଯେ ବଜରେ ଯତ୍ନ ସବୁ ଶୋଭା
ହାର ବାହୁଦିକାରୁ ବଜର ଅଳିଷ୍ଟ କେଉଁଥିଲା ।
ଲେଖଣୀ ମେନର ପ୍ରକାଶକାଳର ବଜର କଥା
କି ହୋଇରିଥା । ଏହିଥା କାଳର ମୁହଁସି
ର ପୁରୁଷ ବଜରାଦୁର୍ଗାମ୍ଭିରମାତ୍ର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ବିମନକର ମାନନ୍ଦକୁଳଗରେ କିନ୍ତୁ କୁଣ୍ଡେ
ରାକାଶ ବାରୁ କିନ୍ତୁମୁହଁରେ ବିଦ୍ୟୁତ
କି ଉପରୁ ହେଲେମଧ ପେରୁ । ତାର୍ଥୀ
ଶିଥୁ ଲେଖାନାଦିହାର ଶାରତ ହୋଇ
ଏହି ହାର୍ଦିର ପ୍ରାର ବିଅନ୍ଧାଳମାହରୁ
ରେ ଲାପ୍ତ ହେବାର କୌଣସିବାରଙ୍ଗ ନାହିଁ ।
ଏହେବାରେ ବାଜିଲେବ ଅତ୍ୱିତ କାହିଁ ମାହ
ଏ କେଉଁଥିଲା । ସଦ୍ୟୋଗୀ ଅପ୍ରତି
ବାର ହଦିଲା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କିମ୍ବା

ପୁଣ୍ୟ କଲ୍ପନାରୁ ପଦବିନିଷ୍ଠାରୁ ବନ୍ଦରାଜ
ହାରେ ହୋଇବା ଏ ଦୁଇକାର ।

ବିହାର ପରିଦିନାର ମହାମାନନ୍ଦ ଲେଖକେ ଏହି ପ୍ରତିବିଷ୍ଟ ସାହେବ ମହାଦେଶ୍ୱର ସମ୍ମାନିତ ହେବେ
ଏହା ଏକ ପରିବାର ଶୁଭ ଅର୍ଥ ମହାମାନନ୍ଦ
ହେବାର ଏହା ଧରମମୁଣ୍ଡରେ ନିରଜ ଉତ୍ସବ ହେବେ
ଏହା ପ୍ରତିବିଷ୍ଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଏହା ଏକ ବିହାର

ପ୍ରାଚୀକୃତ ହୁଏ, ପିତା, ଚତୋକାତିରେ ସୁଧାରିତ
ହୁଲା । କଇଲାଯୁ କମିଶର ଓ ମାନ୍ୟ
ମାନ୍ୟ, ରାଜପତ୍ର ପରମାଣୁ ମର୍ମ-
ମର୍ମ, ମୁକ୍ତାର ଏବଂ ମହିତ୍ତା, ପ୍ରାଚୀକୃତ
କଣ୍ଠୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶର୍ମାର ଅତ୍ୟନ୍ତରେ
ଦେଇଥିଲା ପ୍ରମାଣିତ ହୁଲା । କିମ୍ବାକୁ ପରମାଣୁରେ
ମାନ୍ୟ ମାନ୍ୟ, ସମାଜବିହାର ଓ ପରମାଣୁ-
ମାନ୍ୟ ମାନ୍ୟ ।

ପରେ ମାନୁଷର ମନେରେ ଯେଉଁ
ଏ ପ୍ରଭାସ କମଳରେ ମେଘରେ ପଦେଶ
ମହାର ଶୁଦ୍ଧାର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଉପକାଳ
ଦ୍ୱୟାକର ଶୁଦ୍ଧାର ହେବେ ହେବେ ହେବେ
ତୁମକାରେ ପାଦେ ହାତରେ ହୁଏ ପୁରୁଷ
ଯାମକା ଯାମ କିନ୍ତୁ ଅନୁଭବୀ ଅନ୍ତିମ
ଶର୍ତ୍ତିରେ ନ ଥିଲା କିମ୍ବା ନିର୍ମିତି

କଷମେହ ଗାହାକୁ "ବୟସ ବାହାରୁ" କୁପରି
ବିନ୍ଦୁଥିବାରୁ ଆଜିର ପ୍ରକାଶପୂରକ ପ୍ରସାଦ-
କ ପ୍ରକାଳ ବିବରେ ତିଥି ଦେବେଶିତ
ହୋଇଥି ସବୁ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଏରେ
ଏ ପ୍ରକାଶ ମହାକଟେଟ୍ରେବ ମିଳ ସକାଳିକାନ୍ଦରେ
ବୁନାହାରୁଙ୍କ ପକକ ଓ ବଳକ ଏବଂ ମାତ୍ର-
କବ ତାତ୍ପର ଶୟକୁ ଫଳବିଧାରତ ହୁଏବ ଓ
କବ କଲିତ୍ସମ ଅଧୀକ ପ୍ରକାଶବେଶିତ୍ରେବ ଶୁଦ୍ଧ
ପରିଷାମ ପ୍ରାଣକ ରଖିବି, ଶଥାକମେ ଦ୍ୱାରିତିତ
ପ୍ରସାଦିବାରେ ଦେବାକଟର ଅଶ୍ରୁ ବୁନାହାରୁଙ୍କା-
କୁ "ବୟସ ବାହାରୁ"ପରିଷାମ ପକକ ପରିଷାମ
କାର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ହେତୁ ଏହି ଶବ୍ଦିକର
ବାହୟ ସମବିନ୍ଦର କାହାର ପାଶାକୁ ବୁନାହାରୁଙ୍କ
କାହାର ।

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଚୟ ଓ ପରିପାଳନ

ଅନୁମାନକୁ କରେଲୁର ପାହେର ପକ୍ଷ
ର ହେଲୁ ଅଚଳତ କାହାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ଏକ
ପିଲୁ ଅରେ ମନ୍ଦୀରୀ ପାଥରରେ ନାଥା
ପିଲୁ ଲବେହି ତର ଯେଉଁ ଲିପିବାର-
କେ ଯତ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହେବେ ବେଳାକୁ
ପା ଦିନାଳୀ କହିଥାବ ପାପୀ ତରବାର
ମ କହି ଏଠା ଭାବର ଯଜ୍ଞ କିମନ୍ତକୁ
ପାହାଯାଗା ତରବା କାଳର ପକ୍ଷ ହେଲି-
କୁ ସଜ୍ଜର ଅବୁରେଖ ଗପେ ଅପ୍ରେମାନେ
କେବଳ ପାତାକଳ କାଳର କିମି
ହନ୍ତି । ସାହେବ ଜନଦୀର୍ଥ ଭାବୁ ଅବରେ
ନିର୍ମିତମୁଣ୍ଡ କାଳ ପାଲିବା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ମେଳ ଜିନିହାର ମହାଲରେ ଏହି ଅଗ୍ରେତ୍ତି
କଟ୍ଟି ବରେ ବାହୀ ବହୁବ ପର୍ହିପୁଣି ପୁଣେ
କେବେ ବାହାର ଥୁଲେ ଟ ୨୦ ମା ସବର
କମା ପର୍ହିଲୁ ଦୂର ଟଙ୍କା, ୩୦ ଟଙ୍କା ପର୍ହିଲୁ
ପର୍ହେ, ୫୦ ଟଙ୍କା ପର୍ହିଲୁ ଟ ୫ ଟଙ୍କା, ୧୦ ଟଙ୍କା,
ପର୍ହିଲୁ ୧୫ ଟଙ୍କା, ୨୫ ଟଙ୍କା ପର୍ହିଲୁ ୨ ଟଙ୍କା
୫୦ ଟଙ୍କା ପର୍ହିଲୁ ଟ ୧ ଟଙ୍କା ୧୫୦ ଟଙ୍କା
ଦେବେ ହୁଏ ଧରିବେ ଟ ୨୧୯ ଟ ୫ ଟ ତୁ
ମେ ଦେବେ ଦୁଇମାତ୍ରୀ ଟ ୨୧୦ ଟଙ୍କା
ପର୍ହିଲୁ କିମ୍ବାକା ନିଷ୍ଠିବ । ମେଲୁଁ ଜିନିହାର
ନାହାଇମାନ ଦୁଇ ଟରେ ନାହାଇବ ହୋଇ
ଥିବ କେ ସତ୍ତା ତନ୍ମାନାର ଦୂରବେଳ, ଦୂର
ହା କିନିଥିବ ବାଜୁହାର ହୋଇଥିବେ ପୁଣି ତେ
କୁମଥର ବାଜୁହାର ହୋଇଥିବେ ପୁଣି

ସବୁ ଦେଖିବା

ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଯାହା ପରିବାର ହେଉଥିଲୁ
ହିଁ ଅଥବା ପାଠ୍ୟବିର୍ଗରେ ବିଜ୍ଞାନାଳ୍ପାତା
ଥିଲା । ସୁଭ କ୍ଷମତାଗତେ ଅବିଷେକ ଲୁହ
ଥିଲା । ୩ ୨୦ ମିନ ଅଗ୍ରହ କର୍ମକୁ ପରିପ୍ରେ
କିମ୍ବାକେବେ କର୍ମକୁ କୁ ଅଧିକ ୨୦୦
୧୦୦ ଦିନ କୋଣ୍ଠରେ କର୍ମକୁ କୁ

